

**Kisvállalkozások alapítása és működtetése
melléklet**

Egyes gyakran felmerülő kérdések a cégalapítás és cégvezetés során

I. A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározása

Mint arról a tanulmány nevében és annak bevezetőjében is volt szó a mikro- és kisvállalkozások kategóriát a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény határozza meg. Első ránézésre a kapcsolódó ábra alapján egyszerűnek tűnik, a vállalkozás besorolása azonban mégis felmerülhet pár értelmezési kérdés, amely főként pályázatok benyújtása kapcsán kerülhet elő.

Az egyik fontos körülmény, hogy a foglalkoztatottak meghatározásánál 10 fő, illetve 50 fő alatti létszámról van szó. Így ahol már 10, illetve 50 fő a foglalkoztatotti létszám az mikro- helyett kisvállalkozásnak, míg kivállalkozás helyett középvállalkozásnak minősül. Tévhit, hogy ez a létszám megegyezik a vállalkozás átlagos statisztikai létszámával, ugyanis eltérések mutatkozhatnak például az olyan vállalkozásoknál, ahol sok részmunkaidős dolgozó van. A minősítésbe való besorolásnál munkaviszonyban

dolgozókon túl magába foglalja a vállalkozásban rendszeres tevékenységet folytató tagok, a vezető tisztségviselő tulajdonosok és egyes nemzetközi jog szerint munkavállalónak minősülő személyek számát is. Ugyanakkor a születési szabadságon lévők vagy tanulók például nem számítanak bele, így egy pályázat benyújtása előtt érdemes tájékozódni a pontos számítási módszerről. Megjegyzendő még, hogy az alkalmazotti létszám és a pénzügyi határértékek megállapításánál a legutolsó jóváhagyott (éves beszámolóval lezárt) számviteli időszakból számított adatok az irányadóak.

II. Nonprofit gazdasági társaságok

Általában a gazdasági társaságok alapítása során az alapítók elsődleges célja, hogy közösen üzletszerű gazdasági tevékenységet végezzenek. Azonban felmerülhet az igény arra, hogy profitorientáltság helyett elsősorban társadalom közös szükségleteinek kiszolgálására törekedjenek, ilyen esetben nonprofit vállalkozás is alapítható. Ezek sajátos működéssel létrehozott olyan társaságok, amelyek nem tagjaik jövedelemszerzésére irányulnak, ennek megfelelően a cég nyeresége a tagok között nem osztható fel és a

társaság üzletszerű gazdasági tevékenységet csak kiegészítő jelleggel folytathat. A nonprofit gazdasági társaságok a civil szervezetekhez hasonlóan közhasznú minősítést is szerezhhetnek, ha a besorolás megszerzésének jogszabályi feltételei egyébként fennállnak.

III. Ügyvezető jogviszonya

Mint ahogy arról már korábban is szó volt a társaság tulajdonosai és a cég mindennapi irányítását vezető személy a korlátolt felelősségű társaság (és a részvénytársaság) esetén eltérhet, gyakran el is tér egymástól.

Fontos azonban tisztában lenni a jogviszonyra vonatkozó egyes kérdésekkel tekintet nélkül arra, hogy a társaság tagja vagy harmadik személy tölti-e be ezt a pozíciót.

Az ügyvezető személyének kiválasztása után fontos átgondolni, hogy a személy a munkáját megbízási vagy munkaviszony keretében látja majd el. Megbízási jogviszony esetén a feladatellátás történhet ingyenesen vagy ellenérték fejében is. Azonban járulékfizetési kötelezettség minden esetben kapcsolódik az ügyvezetői pozícióhoz, amellyel érdemes már a társaság megalakítása előtt számolni.

Ha az ügyvezetés nem munkaviszony keretében történik, akkor a jelenleg hatályos jogszabályok megállapítanak bizonyos minimum összegalapokat, amely után a járulékokat meg kell fizetni – ezek összege a jelenlegi minimálbérnél magasabb összeg is lehet. Az összegek pontos méretét befolyásolja az a tény is, hogy az ügyvezetői pozíciót ellátó személy rendelkezik-e máshol munkaviszonnyal. A vezető tisztséget – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – nem láthatja el munkaviszonyban az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság tagja.

IV. Az Általános Adatvédelmi Rendelet

Fontos tudni, hogy 2018. május végével a vállalkozások számára az eddigieknél sokkal kihangsúlyozottabban jelenik meg egy új kötelezettség a mindennapi cégvezetésük során az Európai Unió „általános adatvédelmi rendeletének” (sokszor használt angol rövidítése: GDPR) hatályba lépésével. Ezzel a hazai cégeknek is megnőnek az adminisztrációs kötelezettségei, mivel a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok – például munkavállalók,

illetve cégvezetés során tudomásukra jutott egyéb személyes adatok – tekintetében adatkezelőnek minősülnek. Így a kisvállalkozások vezetőinek is érdemes megismerkednie és beépítenie a cég működésébe az érintett jogait, továbbá az adatkezelés elveit, amelyek közül talán a legfontosabbak a jogszerű, tisztességes, pontos, bizalmas, célhoz kötött adatkezelések és adattárolások, amelyeket az adott tevékenység végzéséhez elengedhetetlen mértékben és szükséges időben korlátoz az új szabályozás.

Ugyan a rendelet célja egyszerűen megjelölhető abban, hogy a cégeknek törekedniük kell a tisztességes adatkezelésre és az adatvesztések elkerülésére, valamit arra, hogy az emberek élhessenek az adatokkal kapcsolatban őket megillető jogokkal, a kapcsolódó – a jövőben várhatóan jobban ellenőrzött – adminisztratív terhek bonyolultnak tűnhetnek az egyes mikro- és kisvállalkozások számára. A legfontosabb azonban az, hogy a cégek dokumentumokkal alá tudják támasztani, hogy legalább törekednek a rendelet betartására még akkor is, ha azt maradéktalanul nem sikerült kivitelezni.

A fenti szabályozás különösen fontos lehet információtechnológiai start-up alapításának megfontolása

során, ugyanis az ötlet gyakorlati kivitelezéséhez sokszor nagymennyiségű adattartalomra van szükség, ezek kezelése és tárolása során be kell tartani a rendeletet az ahhoz kapcsolódó nagytételű büntető szankciók elkerülése érdekében is.

Gazdasági társaságok átalakulása

Gazdasági társaságok átalakulásának három fő típusa lehetséges a formaváltás, az egyesülés és a szétválás. Mind a három lehetőség miatt sokféle okok állhatnak. Formaváltásra általában a társaság fejlődésével kerül sor, de oka lehet új tőke bevonása vagy piaci részesedés szerzés is. Bizonyos átalakulási folyamatok mögött a gazdasági társaság egészének vagy egy részének eladása is állhat.

Formaváltás esetén a gazdasági társaság korábban részletezett típusa cserélődik. A cégeknek lehetősége van – a különböző egyéb kötelező jogszabályi feltételek megtartása mellett – hogy közkereseti társaságból (vagy egyéni vállalkozásból) betéti társasággá, betéti társaságból korlátolt felelősségű társasággá alakuljanak át.

Egyesülés esetén két külön cég döntése alapján együtt kívánják folytatni a vállalkozást, abban az esetben, ha csak az egyik cég szűnik meg ezzel a lépéssel, akkor beolvadásról van szó. Ha minden résztvevő társaság megszűnik és új társaságot hoznak létre, akkor összeolvadásról van szó. A szétválás a fentiekhez hasonlóan működik így kiválásáról vagy különválásról is dönthetnek a cég tulajdonosai.

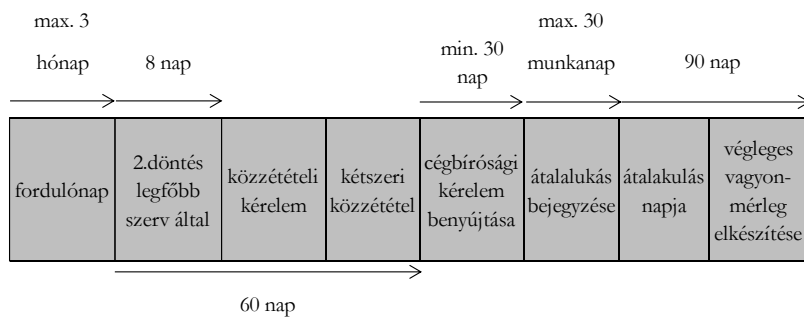
Az átalakulás során a társaság adminisztrációja, könyvvitele és adózása is jelentős változáson eshet át, így a folyamat menete rendkívül kötött keretek között zajlik. Az átalakulás alapos előkészítést igényel, mivel számos határidőre kell ügyelni, valamint több bevallást és beszámolót is be kell nyújtani.

A cég az átalakulásról főszabályként két lépcsőben dönt, ehhez átalakulási tervet, mérleg- és leltár tervezet kell készíteni, illetve egyesülési vagy szétválási szerződés kötni. Az átalakulást társaságtól független könyvvizsgálónak is követnie kell. Amint a cég legfőbb szerve végleges döntést hoz, ezt a Cégekörnyében nyilvánosan is közzé kell tenni.

Az átalakulás az átalakuló gazdasági társasággal szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá, azonban a hitelezők megfelelő biztosítékot követelhetnek, ha az átalakulás veszélybe sodorja a kintlévőségek megfizetését.

Az átalakulásra vonatkozó legfontosabb szabályokat a Polgári Törvénykönyv tartalmazza, míg az egyes részletszabályokat az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény határozza meg.

Az átalakulás főbb lépései és a kapcsolódó határidők:

Jogszabályok

I. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

X. CÍM

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK KÖZÖS SZABÁLYAI

(...)

XXI. Fejezet

A gazdasági társaság átalakulása és egyesülése

3:133. § *[Az átalakulás esetei és feltételei]*

(1) Gazdasági társaság más társasági formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át.

(2) Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását.

Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja.

3:134. § [*Az átalakulás befejezése*]

(1) Az átalakulás befejezése előtt meg kell határozni a jogutód tagjait a tervezett jegyzett tőkéből megillető hányadot, a jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánókat megillető vagyónhányadot és ennek kiadási módját.

(2) Az átalakulás során a társaságtól megválókat megillető vagyónhányadot a jogutód nyilvántartásba vételét követő hatvan napon belül kell kiadni, kivéve, ha a jogutódnak az érintettekkel kötött megállapodása eltérően rendelkezik.

3:135. § [*Az átalakulással kapcsolatos felelősségi szabályok*]

(1) Az átalakulás során a társaságtól megváló tag a társaság jogutód nélküli megszűnése esetén irányadó szabályok szerint köteles helytállni az átalakuló gazdasági társaságnak az átalakulással létrejövő jogi személy által nem teljesített kötelezettségeiért.

(2) Ha egy korlátlanul felelős tag az átalakulás következtében korlátozottan felelős taggá válik, a jogutód bejegyzésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül - és az átalakulással létrejövő jogi személy más, korlátlanul

felelős tagjaival egyetemlegesen - köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaság tartozásaiért.

3:136. § [*A gazdasági társaságok egyesülése*]

Gazdasági társaság más gazdasági társasággal, valamint szövetkezettel és egyesüléssel egyesülhet.

XXII. Fejezet

A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése

3:137. § [*Tagi helytállási kötelezettség jogutód nélküli megszűnés esetén*]

(1) Gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségből származó követelés a társaság nyilvántartásból való törlésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül érvényesíthető a társaság volt tagjaival szemben.

(2) Ha a tag helytállási kötelezettsége a társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátlan volt, helytállási kötelezettsége a megszűnt társaság kötelezettségeiért korlátlan és a többi korlátlan helytállásra köteles taggal egyetemleges. A tagok egymás közti viszonyukban a tartozást a felosztott társasági vagyontól való részesedésük arányában viselik.

XI. CÍM

A KÖZKERESETI TÁRSASÁG

3:138. § [*A közkereseti társaság fogalma*]

Közkereseti társaság (kkt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak.

3:139. § [*A tagok helytállása a társaság kötelezettségeiért*]

(1) A közkereseti társaság tagjai egyetemlegesen kötelesek helytállni a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért.

(2) A társaság tagjaival szemben az (1) bekezdés szerinti helytállási kötelezettségük alapján perben állásuk esetén hozható marasztaló ítélet és vezethető végrehajtás.

(3) A tagok a társasággal együtt is perelhetők. A bíróság a tagokkal szemben hozott marasztaló ítélet végrehajtását akkor rendelheti el, ha a társasággal szemben a követelés végrehajtása eredménytelen volt.

(4) A társaságba belépő tag a belépése előtt keletkezett társasági kötelezettségeikért a többi taggal azonos módon

köteles helytállni. A tagok ezzel ellentétes megállapodása harmadik személyekkel szemben nem hatályos.

3:140. § *[A tag hitelezőjét megillető felmondás joga]*

A tag hitelezője a társaság vagyonából nem elégítheti ki a követelését. A hitelező követelésének fedezetéül az a vagyonhányad szolgál, amely a tagot a tagsági jogviszonya megszűnése esetére megilleti. Ha a hitelező e vagyonhányadra végrehajtást vezet, a tagot megillető felmondás jogát gyakorolhatja, és ennek eredményeként a tagnak kiadandó vagyonhányadból elégítheti ki a követelését.

3:141. § *[A társasági részesedés megszerzése házastársi vagyonközösség alapján]*

A társasági szerződés módosítása szükséges ahhoz, hogy a tag házastársa házastársi vagyonközösség vagy házastársi közös vagyon megosztása jogcímén a társaság tagjává váljon.

3:142. § *[A tagok gyűlésének hatásköre]*

- (1) A közkereseti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése.
- (2) A tagok gyűlése legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozattal bármely kérdés eldöntését a saját hatáskörébe vonhatja.

(3) A tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben a tagok ülés tartása nélkül is határozhatnak.

3:143. § [*A tagok gyűlése határozathozatalának szabályai*]

(1) A határozathozatal során valamennyi tagnak azonos mértékű szavazata van. Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely a tagot szavazati jogától megfosztja.

(2) A tagok gyűlése a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg a határozatát. A társasági szerződés ettől eltérő rendelkezése semmis.

(3) A határozathozatal szótöbbséggel történik.

(4) Legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozat kell a vezető tisztségviselők visszahívásához. Valamennyi tag szavazatával egyhangúlag meghozott határozat kell a társasági szerződés módosításához, valamint a társaság átalakulásának, egyesülésének, szétválásának és jogutód nélküli megszűnésének az elhatározásához.

(5) A társasági szerződés módosítását valamennyi tagnak alá kell írnia.

3:144. § [*Ügyvezetés, képviselő*]

(1) A közkereseti társaság ügyvezetését a tagok közül kijelölt vagy megválasztott egy vagy több ügyvezető látja el.

Kijelölés vagy választás hiányában valamennyi tag ügyvezető.

(2) Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely ügyvezetővé olyan személyt jelöl ki, aki nem tagja a társaságnak, vagy lehetővé teszi ilyen személy ügyvezetővé választását.

3:145. § *[Az ügyvezetők eljárása]*

(1) Az ügyvezetők mindegyike önállóan járhat el. Az ügyvezető a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ebben az esetben a tagok gyűlése jogosult az intézkedés felülbírálására. A tervezett intézkedés - a halaszthatatlan intézkedés kivételével - mindaddig nem tehető meg, amíg arról a tagok gyűlése nem határoz.

(2) Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy több ügyvezető együttesen jár el, és az ügyvezetők között nincs egyetértés, bármelyikük jogosult az adott kérdésben a tagok gyűlésének a döntését kérni. A halaszthatatlan intézkedéseket az ügyvezetők önállóan is megtehetik. Az ilyen intézkedésről a többi ügyvezetőt késedelem nélkül tájékoztatni kell.

3:146. § *[A tagsági jogviszony megszűnésének esetei]*

A gazdasági társaságok közös szabályai között meghatározott eseteken túl megszűnik a tagsági jogviszony

a) a tagok közös megegyezésével;

b) a tag felmondásával;

c) a társasági részesedés átruházásával;

d) a tag halálával vagy megszűnésével; vagy

e) a taggal szembeni kizáró vagy összeférhetetlenségi ok bekövetkeztével.

3:147. § [*A tagsági jogviszony felmondása*]

(1) A tag a tagsági jogviszonyát három hónapos felmondási idővel írásban felmondhatja. Határozatlan időre létesített társaság esetén e jog kizárása vagy korlátozása semmis.

(2) A tag a társaságban fennálló tagsági jogviszonyát írásban, az ok megjelölésével felmondhatja, ha a társaság másik tagja a társasági szerződést súlyosan megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést vagy a társaság céljainak elérését nagymértékben veszélyezteti.

(3) A felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt a társaság a felmondás hatályossá válásától számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül indíthat pert a tag ellen.

3:148. § [*A társasági részesedés átruházása*]

A tag a tagsági jogviszonyon alapuló jogokból és kötelezettségekből álló társasági részesedését vagy annak egy hányadát a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja. Az átruházó szerződést írásba kell foglalni. Az átruházó szerződés akkor válik hatályossá, ha a társaság a társasági szerződést az átruházásnak megfelelően módosítja.

3:149. § *[A tag halála vagy megszűnése]*

A meghalt tag örököse, illetve a megszűnt tag jogutódja a társaság többi tagjával való megegyezés alapján a társaságba tagként beléphet. A taggá váló örökös, illetve jogutód nem köteles vagyoni hozzájárulást teljesíteni.

3:150. § *[Elszámolás a tagsági jogviszony megszűnése esetén]*

(1) A tagsági jogviszony megszűnése esetén a volt taggal, örökösével vagy jogutódjával a társaság köteles elszámolni, kivéve, ha a társasági részesedés átruházására került sor, vagy ha a tag örököse, illetve jogutódja a társaságba tagként belépett.

(2) Az elszámolás során meg kell állapítani, hogy a tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában milyen forgalmi értéket képviselt a társaság vagyona, és abból a tag vagyoni hozzájárulásával arányos részt kell pénzben kifizetni a volt

tagnak vagy örökösének, illetve jogutódjának a tagsági viszony megszűnésétől számított három hónapon belül.

(3) Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely az elszámolási kötelezettséget kizárja, korlátozza vagy annak szabályait a tagra nézve az e törvényben meghatározottaknál kedvezőtlenebbül állapítja meg.

3:151. § *[A társasági tartozásokért való felelősség a tagsági jogviszony megszűnése esetén]*

(1) A társaság volt tagja és a megszűnt tagnak a társaságba be nem lépett jogutódja a tagsági jogviszony megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy köteles helytállni a tagsági jogviszony megszűnése előtt keletkezett társasági tartozásokért, mint a tag a tagsági jogviszonya fennállása alatt.

(2) A meghalt tagnak a társaságba be nem lépett örököse a tag halálától számított ötéves jogvesztő határidőn belül a hagyatéki tartozásokért való felelősség szabályai szerint köteles helytállni a tag halála előtt keletkezett társasági tartozásokért.

3:152. § *[A társaság jogutód nélküli megszűnése]*

(1) A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl a közkereseti társaság jogutód nélkül megszűnik

abban az esetben is, ha tagjainak száma egy főre csökken, és az ettől számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül a társaság nem jelenti be a nyilvántartó bíróságnál újabb tagnak a társaságba való belépését.

(2) Az új tag belépéséig vagy ennek hiányában a jogutód nélküli megszűnésig vagy a felszámoló kirendeléséig az egyedüli tag jogosult dönteni a tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben, és őt kell a társaság vezető tisztségviselőjének tekinteni, feltéve, hogy megfelel a vezető tisztségviselőkre vonatkozó törvényi előírásoknak. Ha a társaságnak nem maradt ilyen tagja, a társaság részére a nyilvántartó bíróság felügyelőbiztost rendel ki.

3:153. § *[A közkereseti társaság és a betéti társaság közötti átalakulás]*

(1) A közkereseti társaság betéti társasággá és a betéti társaság közkereseti társasággá a gazdasági társaságok átalakulására vonatkozó szabályok alkalmazása nélkül, társasági szerződése módosításával alakulhat át.

(2) A társaság betéti társasággá való átalakulása során kültaggá váló tag az átalakulástól számított ötéves jogvesztő határidőn belül korlátlanul köteles helytállni a társaságnak az átalakulás előtt keletkezett tartozásaiért.

(3) A társasági tevékenység megváltozott formában való továbbfolytatásában részt venni nem kívánó tagokkal a tagsági viszony megszűnése esetén irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával kell elszámolni.

XII. CÍM

A BETÉTI TÁRSASÁG

3:154. § [*A betéti társaság fogalma*]

A betéti társaság (bt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, továbbá legalább az egyik tag (a továbbiakban: beltág) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg legalább egy másik tag (a továbbiakban: kültag) a társasági kötelezettségekért - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

3:155. § [*A betéti társaságra alkalmazandó szabályok*]

A betéti társaságra - az e címben foglalt eltérésekkel - a közkereseti társaságra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

BDT2018. 3887.

I. Az a körülmény, hogy az örökös a hagyatékat az örökös halálával ipso iure megszerzi, nem jelenti azt, hogy a meghalt tag örököse automatikusan a betéti társaság tagjává válik. A tagsági jogviszony nem a hagyatéka tárgya, annak létrejöttéhez az örökös és a többi tag megállapodása és a társasági szerződés módosítása szükséges.

Önmagában az örökös minőség igazolásának hiánya nem akadály a megállapodásnak és a társasági szerződés módosításának.

II. A beltag és a kültag léte a betéti társaság fogalmi ismérve, bármelyik tagi pozíció megszűnése a betéti társaság törvény erejénél fogva történő megszűnését eredményezi. E jogkövetkezmény nem áll be, ha a tagok hat hónapon belül a társasági szerződést megfelelően módosítják és azt a cégbírósághoz bejelentik.

III. A betéti társaságként való működés feltételei helyreállításának bejelentésére előírt hat hónapos határidő jogvesztő, elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye, illetve bírói mérlegelésre sincs lehetőség a jogkövetkezmény alkalmazását illetően.

3:156. § [*Ügyvezetés*]

A kültag nem lehet a társaság vezető tisztségviselője.

3:157. § [*A tagi felelősség változása*]

Ha a társaság beltagja kültaggá válik, a kültaggá válástól számított ötéves jogvesztő határidőn belül a beltagra vonatkozó rendelkezések szerint áll helyt a módosítást megelőzően keletkezett társasági tartozásokért.

3:158. § [*A társaság jogutód nélküli megszűnése*]

(1) A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl a betéti társaság jogutód nélkül megszűnik abban az esetben is, ha valamennyi beltag vagy valamennyi kültag tagsági jogviszonya megszűnik, és az ettől számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül a társaság nem jelenti be a nyilvántartó bíróságnak, hogy a társasági szerződés megfelelő módosításával helyreállította a betéti társaságként való működés feltételeit, vagy azt, hogy a betéti társaságot közkereseti társasággá alakította át.

(2) Ha a beltagok vagy kültagok hiánya vagy a társasági tagok számának egy főre csökkenése következtében a társaságnak nem maradt vezető tisztségviselője, a társasági szerződés módosításáig vagy a szerződés módosításának hiányában a jogutód nélküli megszűnésig vagy a felszámoló

kirendeléséig az a tag minősül vezető tisztségviselőnek, aki megfelel a vezető tisztségviselőkre vonatkozó törvényi előírásoknak. Ebben az esetben a társaság vezető tisztségviselője kültag is lehet. Ha a társaságnak nem maradt ilyen tagja, a társaság részére a nyilvántartó bíróság felügyelőbiztost rendel ki.

XIII. CÍM

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

3:159. § [*A korlátolt felelősségű társaság fogalma*]

A korlátolt felelősségű társaság (kft.) olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétenek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a tag nem köteles helytállni.

XXIII. Fejezet

A társaság alapítása

3:160. § [*A nyilvános felhívás tilalma*]

Nem lehet a tagokat nyilvános felhívás útján gyűjteni.

3:161. § [*A törzstőke és a törzsbetét fogalma és mértéke*]

(1) A törzsbetét a tag vagyoni hozzájárulása. A tagok törzsbetétei különböző mértékűek lehetnek; az egyes törzsbetétek mértéke nem lehet kevesebb százezer forintnál.

(2) Minden tagnak egy törzsbetéte lehet.

(3) Ha egy törzsbetét szolgáltatására több személy közösen vállal kötelezettséget, a kötelezettséget vállaló személyeket a törzsbetét szolgáltatásának kötelezettsége egyetemlegesen terheli.

(4) A törzsbetétek összege a törzstőke, amely nem lehet kevesebb hárommillió forintnál.

BDT2018. 3891.

A korlátolt felelősségű társaságban 50 000 Ft nagyságú törzsbetét nem hozható létre, mert a Ptk. tiltja, hogy a tagok eltérjenek a törzsbetét törvényben meghatározott legkisebb összegétől.

3:162. § [*A pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatása*]

(1) Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig valamelyik tag a pénzbetétenek felénél kisebb összeget köteles befizetni, vagy a társasági szerződés a nyilvántartásba vételi kérelem

benyújtásáig be nem fizetett pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatására a társaság nyilvántartásba vételétől számított egy évnél hosszabb határidőt állapít meg, a társaság mindaddig nem fizethet osztalékot a tagoknak, amíg a ki nem fizetett és a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a törzstőke mértékét.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a tagok a még nem teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulásuk összegének erejéig kötelesek helytállni a társaság tartozásaiért.

BDT2015. 3383.

Nincs akadálya annak, hogy a 2013. évi V. törvény hatálya alá tartozó kft. alapítása vagy tőkeemelése, vagy a 2006. évi IV. törvény szerinti kft. feltőkésítése során a hátralékos pénzbetét befizetésének időpontját a létesítő okirat, illetve a taggyűlési határozat két évnél hosszabb időben határozza meg.

3:163. § *[A nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás teljesítése]*

(1) Ha alapításkor a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értéke eléri vagy meghaladja a törzstőke felét, a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére kell bocsátani.

(2) Ha a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a társaság alapításakor nem bocsátották teljes egészében a társaság rendelkezésére, a fennmaradó nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a társasági szerződésben meghatározott időpontig kell szolgáltatni. A társasági szerződésnek a nyilvántartásba vételtől számított három évnél hosszabb határidőt megállapító rendelkezése - a három évet meghaladó részében - semmis.

XXIV. Fejezet

Az üzletrész

3:164. § *[Az üzletrész fogalma]*

(1) Az üzletrész a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége. Az üzletrész a társaság nyilvántartásba vételével keletkezik.

(2) Az üzletrész mértéke a tagok törzsbetétjéhez igazodik. Azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek.

BDT2018. 3888.

I. A tőzstőke újabb vagyoni hozzájárulással történő felemelése esetén az új tag által szolgáltatott tőzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összességét megtestesítő üzletrész a tőzstőkeemelés cégjegyzékebe való bejegyzésének időpontjával jön létre. Az új tag attól a feltételtől függő hatállyal ruházhatja át az üzletrészt, hogy a tőzstőkeemelés a cégjegyzékebe bejegyzésre kerül.

II. Nincs akadálya olyan újabb változásbejegyzési kérelem előterjesztésének, amely a még folyamatban lévő változásbejegyzési ügy tárgyától eltér, azzal nincs összefüggésben.

3:165. § [Közös tulajdon az üzletrészen]

(1) Egy üzletrésznek több jogosultja is lehet. Ezek a személyek a társasággal szemben egy tagnak számítanak, jogaikat közös képviselőjük útján gyakorolhatják, és a tagot terhelő kötelezettségekért egyetemlegesen kötelesek helytállni. A közös képviselőt a jogosultak maguk közül választják meg a tulajdoni hányaduk szerinti szavazati jog gyakorlásával.

(2) A közös képviselőnek a jogosultak személyében és tulajdoni hányadában beállt valamennyi változást be kell

jelentenie a társaságnak. A képviselő személyének megváltozását az új közös képviselőnek kell bejelentenie.

3:166. § *[Az üzletrész tagok közötti átruházása]*

(1) Az üzletrész a társaság tagjai között szabadon átruházható.

(2) Ha a tagok a társasági szerződésben egymás javára az üzletrész pénzszolgáltatás ellenében történő átruházása esetére az üzletrész másokat megelőző megszerzésére irányuló jogot biztosítanak, arra az elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell. E jog a tagokat üzletrészeik egymáshoz viszonyított mértéke szerint, arányosan illeti meg.

3:167. § *[Az üzletrész kívülálló személyre történő átruházása]*

(1) Az üzletrészt kívülálló személyre akkor lehet átruházni, ha a tag a törzsbetétét teljes mértékben szolgáltatta, kivéve, ha az átruházásra azért kerül sor, mert a vagyoni hozzájárulás, illetve a pótbefizetés teljesítésének elmulasztása vagy kizárás miatt a tag tagsági viszonya megszűnt.

(2) A pénzszolgáltatás ellenében átruházni kívánt üzletrész megszerzésére a többi tag, a társaság vagy a társaság által kijelölt személy - ebben a sorrendben - az elővásárlási jogra

vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával másokat megelőzően jogosult. E jog átruházása semmis. Az üzletrész másokat megelőző megszerzésére irányuló jog a tagokat üzletrészeik egymáshoz viszonyított mértéke szerint, arányosan illeti meg.

(3) Az üzletrész másokat megelőző megszerzésére irányuló jognak a társaság általi gyakorlásáról és e jog gyakorlására harmadik személy kijelöléséről a társaság taggyűlése dönt.

(4) Az üzletrész másokat megelőző megszerzésére irányuló jog megsértésével kötött szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt a szerződéskötéstől számított egyéves jogvesztő határidőn belül lehet pert indítani.

(5) Ha a tag az ajánlat közlésétől számított tizenöt napon belül, a társaság vagy a társaság által kijelölt személy az ajánlat közlésétől számított harminc napon belül nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy jogával nem kívánt élni.

(6) Ha a társasági szerződés az üzletrész kívülálló személyre történő átruházását a társaság beleegyezéséhez köti, a beleegyezés megadásáról a taggyűlés dönt. Ha a társaság az átruházási szándék bejelentésétől számított harminc napon belül nem nyilatkozik, a beleegyezést megadottnak kell

tekinteni. Semmis a társasági szerződés azon rendelkezése, amely ennél hosszabb határidőt biztosít.

(7) A társasági szerződésben az üzletrész pénzszolgáltatás ellenében, kívülálló személyre történő átruházása érvényesen nem zárható ki.

(8) A (2)-(6) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az üzletrész végrehajtási eljárás keretében történő értékesítése esetén.

3:168. § *[Az üzletrész átruházásának közös szabályai]*

(1) Az üzletrész átruházását írásba kell foglalni. Az üzletrész átruházása a társasági szerződés módosítását nem igényli.

(2) A jogosultak személyének megváltozását és annak időpontját a tagjegyzékbe való bejegyzés céljából az üzletrész megszerzője a szerzéstől számított nyolc napon belül köteles bejelenteni a társaságnak. A bejelentést közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban kell megtenni, és mellékelni kell hozzá az üzletrész-átruházási szerződést. A bejelentésben nyilatkozni kell a megszerzés tényén kívül arról is, hogy az üzletrész megszerzője a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el.

3:169. § *[Az üzletrész átruházásának joghatásai]*

(1) Az üzletrész átruházása esetén az átruházónak a tagsági jogviszonyból eredő jogai és kötelezettségei az üzletrész megszerzőjére szállnak át.

(2) Az üzletrész átruházása folytán bekövetkezett tagváltozás a társasággal szemben annak bejelentéstől hatályos; az üzletrész új jogosultját a társasággal szemben a nyilvántartásba vételtől függetlenül a bejelentéstől illetik meg a tagsági jogviszonyból eredő jogosultságok, és terhelik a tagsággal járó kötelezettségek.

BDT2018. 3800.

Ha az eladó a tulajdonjogát az üzletrész vételárának teljes kifizetéséig fenntartotta, a vevő a jogosult személyében bekövetkezett változásbejelentési kötelezettségének az adásvételi szerződés bemutatásával nem tesz eleget. A tagságból eredő jogait csak attól kezdve gyakorolhatja, amikortól az üzletrész megszerzését közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban a társaságnak bejelentette és nyilatkozott, hogy a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el.

3:170. § *[Az üzletrész öröklése és átszállása a jogutódra]*

(1) A tag halála esetén örököse, a jogi személy tag átalakulása, egyesülése, szétválása vagy jogszabály alapján az üzletrésze tekintetében bekövetkezett jogutódlása esetén a jogutód - az örökösi minőség vagy a jogutódlás igazolása mellett - kérheti az ügyvezetőtől a tagjegyzékbe való bejegyzését.

(2) Az ügyvezető megtagadhatja az örökös vagy a jogutód bejegyzését, ha a társasági szerződés által erre feljogosított személyek a társasági szerződésben meghatározott feltételek szerint az üzletrész magukhoz váltásáról az örökös vagy a jogutód bejegyzési kérelmének hatályossá válásától számított harminc napos, jogvesztő határidőn belül nyilatkoznak, és az üzletrész forgalmi értékét az örökösnek vagy a jogutódnak kifizetik. Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely harminc napnál hosszabb határidőt állapít meg.

3:171. § *[Jogi személy tag jogutód nélküli megszűnésének hatása az üzletrészre]*

Ha a jogi személy tag jogutód nélkül úgy szűnik meg, hogy üzletrészeinek sem a törlését megelőző, sem az üzletrészre kiterjedően lefolytatott vagyonrendezési eljárás alapján nincs új jogosultja, a társaság az üzletrész bevonásáról vagy

az üzletrész tagok közötti - törzsbetétek arányában történő
- felosztásáról köteles dönteni.

3:172. § [Üzletrész a házastársi vagyonban]

(1) Ha a tag az üzletrészét házastársi közös vagyomból szerezte, a bíróság a házassági vagyoni perben a nem tag házastárs kérelmére, e törvény és a társasági szerződés üzletrész-átruházásra vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával juttathat társasági üzletrészt vagy üzletrészhányadot; ebben az esetben az üzletrész másokat megelőző megszerzésére irányuló jog, valamint a törzsbetét teljes mértékben történő szolgáltatására vonatkozó feltétel nem érvényesül.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a házastársi közös vagyon megosztásáról a házastársak az üzletrész vonatkozásában megállapodtak.

3:173. § [Az üzletrész felosztása]

(1) Az üzletrész

a) átruházás;

b) a jogi személy tag szétválása folytán az üzletrésze tekintetében bekövetkezett jogutódlás;

c) öröklés;

d) a házastársi közös vagyon megosztása;

e) új jogosult hiányában a tag jogutód nélküli megszűnése esetén osztható fel.

(2) Az üzletrész felosztásához a taggyűlés hozzájárulása szükséges.

(3) A társasági szerződésnek az (1) és a (2) bekezdésben foglalt szabályoktól eltérő rendelkezése semmis.

3:174. § [*A saját üzletrész megszerzésének feltételei*]

(1) A korlátolt felelősségű társaság saját üzletrészét átruházással a taggyűlés határozata alapján szerezheti meg.

(2) A társaság a saját üzletrészét ellenérték fejében a törzstőkén felüli vagyona terhére szerezheti meg. A társaság saját üzletrészét nem szerezheti meg ellenérték fejében, ha osztalék fizetéséről sem határozhatja. A saját üzletrészért nyújtandó ellenérték fedezetének megállapításával összefüggésben a beszámolóban és a közbenső mérlegben foglaltakat a mérleg fordulónapját követő hat hónapon belül lehet figyelembe venni.

(3) A társaság azokat az üzletrészeket szerezheti meg, amelyek esetén a törzsbetétet teljes mértékben szolgáltatották.

(4) A társaság saját üzletrészeinek alapjául szolgáló törzsbetétek összege nem haladhatja meg a törzstőke ötven százalékát.

3:175. § *[A saját üzletrész alapján gyakorolható jogok]*

(1) A társaság saját üzletrésze alapján tagsági jogokat nem gyakorolhat, ezen üzletrészt a határozatképesség megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A társaságot a saját üzletrész után osztalék nem illeti meg. A saját üzletrészre eső osztalékot az osztalékra jogosult tagok között törzsbetétek arányában kell felosztani.

(3) A társaság által ellenérték fejében megszerzett üzletrészt a vásárlástól számított egy éven belül a társaság köteles elidegeníteni, a tagoknak törzsbetétek arányában térítés nélkül átadni vagy a törzstőke-leszállítás szabályainak alkalmazásával bevonni.

3:176. § *[Az üzletrész bevonása]*

(1) Az üzletrész bevonása a legfőbb szerv döntése, amelynek következtében az üzletrészben foglalt tagsági jogok és kötelezettségek összessége, és az üzletrész jogosultjának tagsági viszonya megszűnik.

(2) Üzletrész bevonása esetén az üzletrész alapjául szolgáló törzsbetét összegével a törzstőkét le kell szállítani.

3:177. § [*Az üzletrész értékesítése*]

(1) Ha a tagot a bíróság kizárja a társaságból, vagy a tag tagsági viszonya a vagyoni hozzájárulás vagy a pótbefizetés teljesítésének elmaradása miatt szűnt meg, a volt tag üzletrészét értékesíteni kell.

(2) Az értékesítés feltételeiről és módjáról a volt tagnak és a társaságnak a tagsági viszony megszűnésétől számított tizenöt napon belül kell megállapodnia. A megállapodásban meg kell határozni az értékesítés határidejét, ami nem lehet hosszabb három hónapnál, továbbá a minimális eladási árat, amelynek el kell érnie a volt tag által nem teljesített vagyoni hozzájárulás vagy pótbefizetés összegét. Ha a határidőn belül nem jön létre megállapodás, vagy a megállapodás szerinti határidőben nem történik meg az értékesítés, az üzletrészt a társaság a megállapodásra vagy az értékesítésre nyitva álló határidő lejártát követő negyvenöt napon belül nyilvános árverésen köteles értékesíteni.

(3) A társaság jogosult az értékesítés lebonyolítása érdekében az értékesítéshez szükséges intézkedések és nyilatkozatok megtételére.

3:178. § [*Az árverés meghirdetése*]

(1) Ha az üzletrész értékesítésére árverés útján kerül sor, a társaság az árverés napját legalább nyolc nappal megelőzően köteles az árverésről hirdetményt közzétenni.

(2) A hirdetménynek tartalmaznia kell

a) a társaság nevét és székhelyét;

b) az árverés helyét és idejét;

c) az értékesítendő üzletrész lényeges adatait;

d) a kikiáltási árat; és

e) a vételár megfizetésének határidejét és módját.

(3) A kikiáltási ár nem lehet alacsonyabb, mint a társaságnak a volt taggal szemben a törzsbetét vagy pótbefizetés teljesítésének elmulasztása miatti követelése.

3:179. § [*Az árverés lebonyolítása*]

(1) Az árverést közjegyző jelenlétében kell lebonyolítani, aki az árverésről készült jegyzőkönyvet közokiratba foglalja.

(2) Az árverésen a volt tagon kívül bárki tehet ajánlatot az üzletrész megvásárlására. Az ajánlat szerinti vételárnak a kikiáltási árat el kell érnie. A legmagasabb árajánlatot tevő személy ajánlati kötöttsége addig tart, amíg - az üzletrészre vonatkozó elővásárlási jogokra is tekintettel - az elfogadást rendes körülmények között várhatta.

(3) A legmagasabb árajánlat alapján a társaság tagjai, a társaság és a társaság által kijelölt harmadik személy az üzletrész kívülálló személyre történő átruházására vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával az üzletrész másokat megelőző megszerzésére vonatkozó jogot gyakorolhatnak. Ha a jogosultak nem élnek e jogukkal, az árverésen tett legmagasabb árajánlatot kell elfogadni.

(4) Az üzletrész árverésen való értékesítése esetén a vevő a vételárat a társaságnak fizeti meg és a volt taggal a társaság számol el.

3:180. § *[Az értékesítésből befolyt vételár elszámolása]*

(1) A vételárból a társaság igényt tarthat a volt tag által nem teljesített vagyoni hozzájárulás vagy pótbefizetés összegére. Ha a vételár ezt az összeget meghaladja, a többletből a társaság az értékesítés költségeinek megfelelő összegre jogosult; a vételár ezt meghaladó része a volt tagot illeti meg.

(2) Ha a befolyt vételár - az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - az értékesítés költségeire nem nyújt fedezetet, a vételárból meg nem térülő költségeket a volt tag köteles a társaság részére megtéríteni.

3:181. § *[Sikertelen árverés]*

(1) Ha az árverésen senki nem tett legalább a kikiáltási árnak megfelelő ajánlatot, az árverést meghiúsultnak kell tekinteni.

(2) A tag kizárásának vagy tagsági viszonya megszűnésének időpontjától számított hat hónapon belül az üzletrészt tetszőleges alkalommal ismételten árverésre lehet bocsátani.

(3) Bármelyik sikertelen árverést követő harminc napon belül a társaság az üzletrészt bevonhatja.

(4) Ha a tag kizárásának vagy tagsági viszonya megszűnésének időpontjától számított hat hónapon belül a volt tag üzletrészét nem értékesítették, a társaság köteles bevonni az üzletrészt. Az üzletrész bevonása esetén a volt tag a társaság saját tőkéjéből ráeső részre az üzletrész értékesítéséből befolyt vételár elszámolására irányadó szabályok szerint tarthat igényt.

XXV. Fejezet

Mellékszolgáltatás és pótbefizetés

3:182. § *[A mellékszolgáltatás]*

(1) Ha a tag erre irányuló külön jogviszony hiányában személyesen közreműködik a társaság tevékenységében, ezzel összefüggésben ellenszolgáltatást a társasági szerződés rendelkezései szerint igényelhet. A társaság a taggal

szemben a személyes közreműködés elmulasztására tekintettel akkor érvényesíthet igényt, ha ezt a társasági szerződés lehetővé teszi.

(2) Az üzletrész átruházása a mellékszolgáltatási kötelezettséget megszünteti, kivéve, ha azt az üzletrész megszerzője a társaság hozzájárulásával átvállalja.

Jogegységi határozat

A korlátolt felelősségű társasággal annak tagja is létesíthet munkaviszonyt.

3:183. § [A pótbefizetés]

(1) Ha a társasági szerződés feljogosítja a taggyűlést arra, hogy a veszteségek fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írjon elő a tagok számára, meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek befizetésére a tag kötelezhető, továbbá a pótbefizetés elrendelhetőségének gyakoriságát.

(2) A pótbefizetés teljesítésének módját, ütemezését és teljesítésének határidejét a pótbefizetés elrendeléséről szóló taggyűlési határozatban kell meghatározni. A pótbefizetés összege a tag törzsbetétjét nem növeli. A pótbefizetés a

nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokkal szemben érvényesülő követelményeknek megfelelő nem pénzbeli szolgáltatás útján is teljesíthető.

(3) A pótbefizetési kötelezettséget a törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni.

(4) A pótbefizetés késedelmes teljesítése vagy teljesítésének elmulasztása esetén a tag vagyoni hozzájárulásának nemteljesítésére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(5) A veszteség pótlásához nem szükséges pótbefizetéseket a visszafizetés időpontjában a tagjegyzékben szereplő tagok részére vissza kell fizetni. A visszafizetésre a törzsbetétek teljes befizetése után kerülhet sor. A saját üzletrészre jutó pótbefizetést nem kell visszafizetni.

XXVI. Fejezet

A társaság által teljesített kifizetések

3:184. § *[A tag javára történő kifizetések]*

(1) A társaság saját tőkéjéből a tagok javára, azok tagsági jogviszonyára figyelemmel kifizetést a társaság fennállása során kizárólag az e törvényben meghatározott esetekben és - a törzstőke leszállításának esetét kivéve - az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad

eredménytartalékból teljesíthet. Nem kerülhet sor kifizetésre, ha a társaság helyesbített saját tőkéje nem éri el vagy a kifizetés következtében nem érné el a társaság törzstőkéjét, továbbá, ha a kifizetés veszélyeztetné a társaság fizetőképességét.

(2) A pénzbeli és a nem pénzbeli vagyoni értékű juttatás egyaránt kifizetésnek minősül.

(3) Azokat a kifizetéseket, amelyeket az (1) bekezdés rendelkezései ellenére teljesítettek, a társaság részére vissza kell fizetni.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a tag nem a tagsági jogviszonyára tekintettel részesül kifizetésben.

3:185. § *[Az osztalék]*

(1) A tagot a társaságnak a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában meghatározott összeg (a továbbiakban: osztalék) illeti meg. Osztalékra az a tag jogosult, aki az osztalékfizetésről szóló döntés meghozatalának időpontjában a társasággal szemben a tagsági jogok gyakorlására jogosult. A tag osztalékra a már teljesített vagyoni hozzájárulása arányában jogosult.

(2) A taggyűlés az osztalékfizetésről a beszámoló elfogadásával egyidejűleg határoz.

3:186. § [*Az osztalékkelőleg*]

(1) A taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékkelőleg fizetéséről határozhat, ha

a) közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel;

b)* a kifizetés nem haladja meg a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét; és

c) a társaságnak a helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá.

(2) Osztalékkelőleg fizetésére az ügyvezető tesz javaslatot. Ha a társaságnál felügyelőbizottság működik, az ügyvezető javaslatához a felügyelőbizottság jóváhagyása szükséges.

(3) Ha az osztalékkelőleg kifizetését követően elkészülő éves beszámolóból az állapítható meg, hogy osztalékfizetésre nincs lehetőség, az osztalékkelőleget a tagok kötelesek visszafizetni.

3:187. § [*Az eltérő szabályozás tilalma*]

Semmis a társasági szerződés olyan kikötése, amely a társaság által teljesített kifizetésekre az e fejezetben

foglaltaknál a tagokra nézve kedvezőbb szabályokat állapít meg.

XXVII. fejezet

A társaság szervezete

3:188. § *[A taggyűlés]*

(1) A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés.

(2) A taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével, felügyelőbizottsági tagjával, választott társasági könyvvizsgálójával vagy azok közeli hozzátartozójával köt.

PJD2018. 12.

A Ptk. 3:143. § (4) bekezdése a közkereseti és a betéti társaságokra a Ptk. 3:102. § (2) bekezdésében foglalt általános szabályhoz képest speciális rendelkezést tartalmaz azáltal, hogy kógens rendelkezéssel valamennyi tag szavaival egyhangúlag meghozott határozatot kíván meg a társasági szerződés módosításához.

BDT2018. 3828.

I. A gazdasági társaság legfőbb szerve, korlátolt felelősségű társaság esetén a taggyűlés hatáskörébe csakis azon alapvető üzleti és személyi kérdésekben való döntéshozatal tartozik, amelyeket a Ptk. vagy a társaság létesítő okirata a legfőbb szerv hatáskörébe utal. A társaság irányításával kapcsolatos minden egyéb döntés meghozatalára az ügyvezető rendelkezik hatáskörrel, amely hatáskör a társasági szerződés módosításának nem minősülő taggyűlési határozattal nem vonható el, ezekben a kérdésekben a taggyűlés kizárólag akkor dönthet, ha a létesítő okirat módosításával a tagok megfelelően bővítik a hatáskörét.

II. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés a)-f) pontjaiban megjelölt okok bármelyikének fennállása önmagában, a törvény erejénél fogva a tag szavazásból kizártságát eredményezi, anélkül, hogy ezt a taggyűlésnek külön, alakoszerű határozatban meg kellene állapítania.

3:189. § *[A taggyűlés kötelező összehívása]*

(1) Az ügyvezető késedelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést vagy annak ülés tartása nélküli döntéshozatalát kezdeményezni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha tudomására jut, hogy

a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent;

b) a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent;

c) a társaságot fizetéképtelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette; vagy

d) ha vagyona tartozásait nem fedezi.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt esetekben a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról vagy a törzstőke leszállításáról; mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszüntetését kell elhatározni. A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani.

(3) Ha a taggyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, az (1) bekezdés a) pontja szerinti körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét le kell szállítani.

3:190. § [*A napirend*]

(1) A taggyűlésre a tagokat a napirend közlésével kell meghívni. A meghívók elküldése és a taggyűlés napja között legalább tizenöt napnak kell eltelnie. A társasági szerződés

három napnál rövidebb időtartamot érvényesen nem határozhat meg.

(2) Ha a tag a napirend kiegészítésére a napirend részletezettségére vonatkozó szabályoknak megfelelő javaslatot tesz, az általa megjelölt kérdést napirendre tűzöttnek kell tekinteni, ha javaslatát a taggyűlés előtt legalább három nappal közli a tagokkal és az ügyvezetővel.

3:191. § [*A megismételt taggyűlés*]

(1) Ha a taggyűlés nem volt határozatképes, a megismételt taggyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyekben a jelenlevők által képviselt szavazati jog mértékétől függetlenül határozatképes, ha azt az eredeti időpontot legalább három és legfeljebb tizenöt nappal követő időpontra hívják össze. A társasági szerződés három napnál rövidebb összehívási határidőt előíró rendelkezése semmis.

(2) A határozatképtelenség miatt megismételt taggyűlés összehívása az eredeti taggyűlés meghívójában megjelölt feltételekkel történhet.

3:192. § [*Elektronikus hírközlő eszközök alkalmazása a taggyűlésen*]

Az elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével tartott taggyűlésen elhangzottakat és a meghozott határozatokat

úgy kell rögzíteni, hogy azok utóbb is ellenőrizhetőek legyenek. Ha a taggyűlésen hozott határozatot be kell nyújtani a nyilvántartó bírósághoz, jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az ügyvezető aláírásával hitelesít.

3:193. § [*A taggyűlési jegyzőkönyv*]

(1) Az ügyvezető köteles gondoskodni arról, hogy a taggyűlésről - az elektronikus hírközlő eszközök alkalmazásával megtartott taggyűlés kivételével - jegyzőkönyv készüljön. A jegyzőkönyv tartalmazza a taggyűlés helyét és idejét, a jelenlévőket és az általuk képviselt szavazati jog mértékét, továbbá a taggyűlésen lezajlott fontosabb eseményeket, nyilatkozatokat és a határozatokat, valamint az azokra leadott szavazatok és ellenszavazatok számát, valamint a szavazástól tartózkodókat vagy az abban részt nem vevőket.

(2) A jegyzőkönyvet az ügyvezető és egy - a taggyűlésen jelen levő, hitelesítőnek megválasztott - tag írja alá.

3:194. § [*A határozatok könyve*]

Az ügyvezető köteles a tagok által hozott határozatokat a határozatok könyvében nyilvántartani. A tagok által meghozott határozatokat meghozataluk után késedelem nélkül be kell vezetni a határozatok könyvébe.

3:195. § [*A tagok iratbetekintési joga*]

(1) A taggyűlési jegyzőkönyvbe, továbbá az elektronikus hírközlő eszköz alkalmazásával megtartott taggyűlésről készült felvételekbe, valamint a határozatok könyvébe bármelyik tag betekinthez és az azokban foglaltakról másolatot kérhet. A társasági szerződés ettől eltérő rendelkezése semmis.

(2) Az írásos formában kiadott másolatot az ügyvezető aláírásával hitelesíti.

3:196. § [*A társaság ügyvezetése*]

(1) A társaság ügyvezetését egy vagy több ügyvezető látja el. Az ügyvezető képviseleti jogának korlátozása, megosztása, és nyilatkozatának feltételhez vagy jóváhagyáshoz kötése harmadik személyekkel szemben nem hatályos.

(2) Ha a társaságnak több ügyvezetője van, az ügyvezetők önállóan jogosultak az ügyvezetés körében eljárni, azzal, hogy bármelyikük a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ebben az esetben a tiltakozást a taggyűlés bírálja el, a taggyűlés döntéséig a tervezett intézkedés nem hajtható végre.

(3) Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy valamennyi tag jogosult az ügyintézésre és képviseletre,

ügyvezetőnek azokat a tagokat kell tekinteni, akik megfelelnek a vezető tisztségviselőkre vonatkozó rendelkezéseknek.

(4) Ha a társaságnak nem maradt ügyvezetője, a taggyűlés összehívására vagy a taggyűlés tartása nélküli döntéshozatal kezdeményezésére bármelyik tag jogosult. Ha erre a változás bekövetkeztétől számított harminc napon belül nem került sor, a taggyűlést bármelyik tag vagy hitelező kérelmére a nyilvántartó bíróság hívja össze vagy a taggyűlés összehívására, illetve a taggyűlés tartása nélküli döntéshozatal lebonyolítására az ezt kezdeményező tagot jogosítja fel.

BDT2015. 3272.

Nincs akadálya annak, hogy egy kft. belső szervezeti felépítését úgy határozza meg, hogy operatív irányító szerve nem egyszemélyi vezető tisztségviselő (ügyvezető), hanem igazgatóság.

3:197. § [A tagjegyzék]

- (1) Az ügyvezető a társaság tagjairól tagjegyzéket vezet.
- (2) A tagjegyzékben fel kell tüntetni

a) valamennyi tag nevét, lakóhelyét vagy székhelyét és törzsbetétét;

b) a közös tulajdonban lévő üzletrész esetén az egyes jogosultak és a közös képviselő nevét, lakóhelyét, illetve székhelyét, valamint a közös törzsbetét mértékét;

c) a törzstőke mértékét;

d) a társasági szerződésnek a pótbefizetésekre és mellékszolgáltatásokra, valamint az üzletrész átruházásának korlátozására vagy kizárására vonatkozó esetleges rendelkezéseit.

(3) A tagjegyzék adataiban bekövetkező változásokat az ügyvezetőnek kell átvezetnie a tagjegyzéken és a módosított tagjegyzéket be kell nyújtania a nyilvántartó bírósághoz is.

XXVIII. Fejezet

A törzstőke felemelése és leszállítása

3:198. § *[A törzstőke új törzsbetétek teljesítésével történő felemelésének elhatározása]*

(1) Ha valamennyi tag teljes egészében szolgáltatva a törzsbetétjét, a tagok legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozatukkal elhatározhatják a törzstőke újabb vagyoni hozzájárulás szolgáltatásával történő felemelését.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell

a) a törzstőkeemelés mértékét;

b) annak meghatározását, hogy milyen összetételű és értékű vagyoni hozzájárulásokkal kell teljesíteni a törzstőkeemelést;

c) nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás esetén ennek tárgyát és értékét, továbbá azt, hogy ennek teljesítésére mely személy jogosult;

d) azoknak a személyeknek a megjelölését, akik a pénzbeli hozzájárulások teljesítésére jogosultak abban az esetben, ha az elsőbbségi joggal rendelkezők nem vállalják a pénzbeli hozzájárulások teljes összegének szolgáltatását, továbbá a kijelölt személyeknek a törzstőkeemelésben való részvételi arányát; és

e) a vagyoni hozzájárulások teljesítési idejét.

(3) A törzstőke vagyoni hozzájárulások teljesítésével való emelése során a vagyoni hozzájárulások teljesítésének módjára, esedékességére, a késedelem jogkövetkezményeire, a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értékéért viselt felelősségre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

3:199. § [*A vagyoni hozzájárulások teljesítése és az elsőbbségi jog gyakorlása*]

(1) Vagyoni hozzájárulás szolgáltatásával megvalósuló törzstőkeemelés esetén a tagoknak a tőkeemelés elhatározásától számított tizenöt napon belül elsőbbségi joguk van arra, hogy a tőkeemelésben részt vegyenek.

(2) Ha a tag nem él a megadott határidőn belül elsőbbségi jogával, helyette további tizenöt napon belül a többi tag gyakorolhatja az elsőbbségi jogot. Ha a tagok nem éltek elsőbbségi jogukkal, a taggyűlés által kijelölt személyek jogosultak a tőkeemelés során vagyoni hozzájárulás szolgáltatására.

(3) Az elsőbbségi jog gyakorlására a tagok törzsbetétek arányában jogosultak.

3:200. § [*A törzstőkeemelés átvezetése a társasági szerződésben*]

(1) Ha a tőkeemelésről szóló határozatban meghatározott mértékű és összetételű vagyoni hozzájárulás szolgáltatására vonatkozó kötelezettségvállalásokat tettek az erre jogosultak, akkor a társaság köteles társasági szerződését a felemelt törzstőkének megfelelően módosítani. Ha ezzel a tagok elsőbbségi joga nem sérül, egy taggyűlésen is lehet

dönteni a törzstőke felemeléséről és a társasági szerződés módosításáról.

(2) A tőkeemelésben részt vevő új tagoknak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban kell nyilatkozniuk arról, hogy a társasági szerződés rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

3:201. § *[A törzstőke felemelése törzstőkén felüli vagyonból]*

(1) A társaság a tagok legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozatával a törzstőkét a törzstőkén felüli vagyonából akkor emelheti fel, ha a felemelt törzstőke nem haladja meg a társaság saját tőkét, és a társaság előző üzleti évre vonatkozó beszámolójának mérlege vagy a tárgyévi közbenső mérlege szerint a társaság rendelkezik olyan törzstőkén felüli vagyonnal, amely törzstőkeemelésre fordítható. A törzstőke felemelésének fedezetét a társaság hat hónappal nem régebbi fordulónappal készült beszámolója vagy közbenső mérlege alapján kell igazolni.

(2) A törzstőkén felüli vagyonból történt törzstőkeemelés a tagok törzsbetéteit a korábbi törzsbetétek arányában növeli.

3:202. § *[A törzstőke leszállításáról szóló határozat]*

(1) A társaság tőkekivonás, veszteségrendezés vagy a saját tőke más elemeinek növelése céljából, a tagok legalább háromnegyedes többséggel meghozott határozatával elhatározhatja a törzstőke leszállítását. A törzstőke kötelező leszállítása esetén a határozatot a társaság taggyűlése az e törvényben meghatározott ok bekövetkeztéről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül köteles meghozni.

(2) A határozatban meg kell határozni

a) a leszállított törzstőke nagyságát;

b) a tagok törzsbetéteinek a törzstőke-leszállítás utáni mértékét; és

c) a törzstőke-leszállítás indokát.

(3) A törzstőke-leszállítás összege az egyes tagok törzsbetéteit törzsbetéteik arányában csökkenti.

(4) A társaság akkor határozhat a törzstőkének az e törvényben meghatározott minimális összege alá történő leszállításáról, ha a törzstőke leszállításával egyidejűleg elhatározott törzstőkeemelés megtörténik, és így a törzstőke legalább a törzstőkének az e törvényben meghatározott minimális összegét eléri.

3:203. § *[A törzstőke leszállításáról hozott határozat közlése]*

(1) Az ügyvezető a törzstőke leszállításáról szóló határozat meghozatalát követő harminc napon belül köteles azt a nyilvántartó bíróságnak bejelenteni és intézkedni a törzstőke leszállításáról hozott döntésnek két alkalommal történő hirdetményi közzétételéről. A két közzététel között legalább harminc napnak kell eltelnie.

(2) A hirdetménynek tartalmaznia kell a törzstőke leszállításáról szóló döntés tartalmát, valamint - ha a társaság hitelezőinek biztosíték iránti igényük lehet - a társaság hitelezőinek szóló, a hitelezők biztosíték iránti igényének bejelentésére vonatkozó felhívást.

(3) A társaság az ismert hitelezőknek a hirdetmény első közzétételével egyidejűleg közvetlenül is köteles a hirdetménnyel azonos tartalmú értesítést küldeni.

3:204. § [*Biztosíték a hitelezők számára*]

(1) A társasággal szemben a törzstőke leszállításáról szóló hirdetmény első közzétételét megelőzően keletkezett követelés jogosultja megfelelő biztosítékot igényelhet a társaságtól, kivéve, ha

a) már rendelkezik a törzstőke-leszállításhoz kapcsolódó kockázattal arányos biztosítékkal;

b) a társaság törzstőke-leszállítás utáni pénzügyi, vagyoni helyzetére figyelemmel a biztosítékadás indokolatlan;

c) a törzstőke leszállítására a társaság törzstőkéjén felüli lekötött tartalék javára történő átcsoportosítás céljából kerül sor, és a törzstőke-leszállításról hozott határozatot megelőző öt évben a társaság nem hajtott végre tartalékképzési céllal törzstőke-leszállítást; vagy

d) a törzstőke leszállítása kötelező.

(2) Az (1) bekezdés c) pont szerinti esetben a törzstőke terhére képzett tartalék nem haladhatja meg a társaság törzstőkéjének tíz százalékát. Az így képzett lekötött tartalék a társasági veszteségek csökkentésére vagy utóbb a társaság törzstőkéjének a felemelésére fordítható, tilos abból a tagok javára kifizetést teljesíteni.

(3) A társaság hitelezői a törzstőke leszállításáról szóló hirdetmény második közzétételétől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül jelenthetik be, ha a társaság törzstőkéjének leszállításával összefüggésben megfelelő biztosítékra tartanak igényt.

(4) A társaság a kérelem előterjesztésére biztosított határidő lejártát követő nyolc napon belül köteles megfelelő biztosítékot nyújtani vagy a kérelem elutasításáról szóló,

indokolással ellátott határozatot a hitelezőnek megküldeni. Az elutasító vagy nem megfelelő biztosíték nyújtásáról szóló határozat felülvizsgálatát az érintett hitelező a határozat kézhezvételétől számított nyolcnapos jogvesztő határidőn belül a nyilvántartó bíróságtól kérheti.

(5) A törzstőke leszállítása mindaddig nem jegyezhető be a nyilvántartásba, amíg az arra jogosult hitelező nem kap megfelelő biztosítékot, vagy a hitelező kérelmét elutasító bírósági határozat jogerőre nem emelkedett.

3:205. § *[A törzstőke leszállításának meghiúsulása]*

(1) Meghiúsul a törzstőke leszállítása, ha a társaság az erre előírt határidőn belül nem nyújt megfelelő biztosítékot az erre jogosult hitelezőknek. A törzstőke leszállításának meghiúsulását a nyilvántartó bíróságnak be kell jelenteni.

(2) Ha a törzstőke kötelező leszállítását nem lehet végrehajtani, és a meghiúsulástól számított harminc napon belül a társaság a kötelező tőkeleszállítás okát nem szünteti meg, a társaság köteles határozni az átalakulásról, egyesülésről, szétválásról vagy jogutód nélküli megszűnésről.

3:206. § *[A társasági szerződés módosítása és a törzstőke leszállításának bejegyzése]*

(1) A társaság akkor dönthet a társasági szerződésnek a leszállított törzstőkének megfelelő módosításáról, ha a hitelezői igények bejelentésére szabott határidő alatt nem jelentettek be hitelezői igényt, vagy a társaság a hitelezők megfelelő biztosíték nyújtása iránti igényének eleget tett. A társasági szerződést a törzstőke leszállításáról szóló határozattal akkor lehet módosítani, ha az arra jogosult hitelezők megfelelő biztosíték iránti igényét a társaság kielégíti.

(2) A törzstőke leszállításának a bejegyzésére akkor kerülhet sor, ha a társaság igazolja, hogy a hitelezők felhívása megtörtént, és az erre jogosult hitelezők megfelelő biztosítékot kaptak.

(3) A törzstőke leszállításának eredményeként a tagok részére kifizetést teljesíteni a törzstőke leszállításának bejegyzését követően lehet.

XXIX. Fejezet

A társaság jogutód nélküli megszűnése

3:207. § *[A vagyon felosztása]*

(1) A társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyonból először a pótbefizetéseket kell visszatéríteni, majd a további részt a

törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között.

(2) Ha a megszűnő társaság tulajdonában saját üzletrész volt, az arra eső vagyonhányadot a többi tag között kell felosztani törzsbetétek arányában.

(3) Ha a végelszámolás megindításakor vagy a felszámolás elrendelésekor a társaság törzstőkéje még nem került teljes egészében befizetésre, a végelszámoló és a felszámoló jogosult a még nem teljesített befizetésekre vonatkozó kötelezettséget azonnal esedékessé tenni és annak teljesítését a tagoktól megkövetelni, ha arra a társaság tartozásainak kiegyenlítése érdekében szükség van.

XXX. Fejezet

Az egyszemélyes társaság

3:208. § *[Az egyszemélyes társaság létrejötte]*

(1) Ha egy személy alapít korlátolt felelősségű társaságot, az alapító köteles a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Az alapító okirat ezzel ellentétes rendelkezése semmis.

(2) Egyszemélyes társaság jön létre akkor is, ha egy többszemélyes társaság valamennyi üzletrészét ugyanaz a

tag szerzi meg. A társaság egyszemélyessé válásától kezdődően az egyszemélyes társaságra vonatkozó szabályok szerint működik, de társasági szerződés helyett akkor kell alapító okiratot készíteni, ha az egyszemélyessé válástól számított egy éven belül nem jelent be újabb tagot.

(3) Az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság tagjának felelősségére a minősített többséget biztosító befolyásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

3:209. § *[Egyszemélyes társaság működése]*

(1) Az egyszemélyes társaság és annak tagja közötti szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

(2) Egyszemélyes társaság a saját üzletrészét nem szerezheti meg.

(3) Ha az egyszemélyes társaság az üzletrész felosztása vagy a törzstőke felemelése folytán új tagokkal egészül ki és így többszemélyes társasággá válik, a tagok kötelesek az alapító okiratot társasági szerződésre módosítani.

II. Egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény rendelkezéseit a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénnyel (a továbbiakban: Ptk.) együtt kell alkalmazni a gazdasági társaság, a szövetkezet, valamint az egyesülés átalakulása, egyesülése, szétválása során.

(2) E törvény rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, ha jogszabály a Ptk.-nak a jogi személy átalakulására, egyesülésére, szétválására vonatkozó szabályai alkalmazását írja elő.

2. A jogi személyek átalakulásának közös szabályai

2. § (1) A jogi személy döntéshozó szerve az átalakulásról két alkalommal határoz.

(2) A döntéshozó szerv első ízben a jogi személy ügyvezetésének – ha a jogi személynél felügyelőbizottság működik, a felügyelőbizottság által véleményezett – előterjesztése alapján azt állapítja meg, hogy a jogi személy tagjai egyetértenek-e az átalakulás szándékával. Ekkor dönt továbbá arról, hogy a jogi személy milyen más jogi személy

típusba, gazdasági társaság esetén formába alakuljon át, és előzetesen felméri, hogy a jogi személy tagjai közül ki és mekkora vagyoni hozzájárulással kíván a jogutód jogi személy tagjává válni.

(3) Ha a tagok az átalakulás szándékával egyetértenek, a döntéshozó szerv meghatározza a vagyonmérleg-tervezetek fordulónapját, dönt a könyvvizsgáló személyéről és megbízza a jogi személy ügyvezetését az átalakulási terv, valamint az átalakulási döntés meghozatalához szükséges egyéb – jogszabály által meghatározott vagy a döntéshozó szerv által előírt – okiratok elkészítésével.

3. § (1) Az átalakulási terv magában foglalja az átalakuló jogi személy vagyonmérleg-tervezetét és az azt alátámasztó vagyonleltár-tervezetét, a jogutód jogi személy (nyitó) vagyonmérleg-tervezetét és vagyonleltár-tervezetét, a jogutód jogi személy létesítő okiratának tervezetét, illetve a jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánó személyekkel való elszámolás módjáról szóló tervezetet. Az átalakulási terv továbbá tartalmazhatja mindazon körülményeket, szempontokat, amelyek az átalakulási döntés meghozatalának megkönnyítése, a döntéshozó szerv ülésének jobb előkészítése érdekében szükségesek.

(2) Az átalakulási tervben fel kell tüntetni a tőkeszerkezet átrendezésének okait és megvalósításának módját is.

(3) Az átalakulási terv szükség szerint tartalmazza:

a) az átalakulással egyidejűleg belépő új tagok vagyoni hozzájárulását;

b) az átalakulás feltételeként meghatározott, a meglévő tagokat terhelő, pótlólagosan teljesítendő vagyoni hozzájárulást;

c) a jogutód jogi személyben részt venni nem kívánó tagnak a számviteli törvény előírásai alapján meghatározott vagyonhányadot.

(4) Az átalakulási tervben kell bemutatni továbbá, ha az átalakuló jogi személy számviteli törvény szerinti beszámolójának mérlegében kimutatott eszközeit és kötelezettségeit átértékeli.

(5) Az átalakulási tervet az átalakuló jogi személy vezető tisztségviselője írja alá.

4. § (1) A vagyonmérleg-tervezetet a számviteli törvény szerinti beszámoló mérlegére vonatkozó módszerekkel és a számviteli törvény által előírt bontásban kell elkészíteni. Az átalakuló jogi személy azonban a számviteli törvény szerinti

beszámoló mérlegében kimutatott eszközeit és kötelezettségeit átértékelheti.

(2) Az átalakulással létrejövő jogi személy vagyonszerkezet-tervezete az átalakuló jogi személy vagyonszerkezetétől eltérhet.

(3) Az átalakuló jogi személy vagyonszerkezeteként a számviteli törvény szerinti beszámoló mérlege is elfogadható abban az esetben, ha annak fordulónapja az átalakulásról való végleges döntés időpontját legfeljebb hat hónappal előzte meg, és ha a jogi személy az átértékelés lehetőségével nem él.

(4) A vagyonszerkezetek és vagyonszerkezet-elkészítésére, az átértékelésre vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a jogutód jogi személy tervezett saját tőkéjének és jegyzett tőkéjének megállapítására vonatkozó részletes rendelkezéseket a számviteli törvény tartalmazza.

(5) A vagyonszerkezeteket és a vagyonszerkezet-tervezeteket könyvvizsgálóval, továbbá – ha a jogi személynél ilyen működik – a felügyelőbizottsággal is ellenőriztetni kell. Nem jogosult erre a jogi személy könyvvizsgálója és az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyonszerkezet-tervezet fordulónapját megelőző két üzleti

évben a jogi személy számára könyvvizsgálatot vagy a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értékének ellenőrzését végezte. A jogutód jogi személy könyvvizsgálójává a jogi személy cégbejegyzésétől számított három üzleti éven belül nem jelölhető ki az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyonmérleg-tervezeteket ellenőrizte.

(6) A könyvvizsgálót megillető jogosultságokra a Ptk. 3:38. § (1) bekezdését kell alkalmazni.

(7) A jogi személy vagyonának értékét, a saját tőke összegét a könyvvizsgáló által elfogadottnál magasabb értékben nem lehet meghatározni.

5. § (1) Az átalakulási tervet a tagokkal írásban közölni kell.

(2) A tag az átalakulási terv közlésétől számított harminc napon belül írásban nyilatkozhat arról, ha nem kíván a jogutód jogi személy tagjává válni. Ilyen nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy a tag a jogutód jogi személy tagjává kíván válni. A tag azonban a jogi személy által pótlólagosan biztosított határidőig, ennek hiányában az átalakulásról véglegesen döntő szavazás megkezdéséig nyilatkozhat úgy, hogy nem kíván a jogutód jogi személy tagjává válni, illetve korábbi nyilatkozatát visszavonhatja.

6. § (1) Az átalakulási terv és mellékletei elfogadásáról a döntéshozó szerv a jogi személy átalakulásáról véglegesen döntő ülésén határoz. A vagyommérleg-tervezet fordulónapjától a döntés időpontjáig – a 4. § (3) bekezdése és a 8. § esetét kivéve – nem telhet el hosszabb idő, mint három hónap. A fordulónap az erről határozó ülés időpontjánál korábbi is lehet. A tagok 5. § (2) bekezdése szerinti vagy egyéb nyilatkozatára, valamint az időközben a jogi személy vagyonában bekövetkezett változásokra tekintettel az átalakulási tervet – a 4. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával – a vezető tisztségviselő megfelelően módosítja.

(2) A vagyommérleg-tervezet adatai és a vezető tisztségviselők előterjesztése alapján meg kell határozni a jogutód jogi személy tagjait a tervezett jegyzett tőkéből megillető hányadot, és ugyancsak meg kell állapítani a jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánó személyeket megillető vagyónhányadot, továbbá ennek kiadási módját.

(3) Az elszámolás során a megváló tag járandóságát a tagnak a jogelőd jogutód nélküli megszűnése esetén járó vagyon mértékében kell meghatározni. Ha a tag

járandóságát a létesítő okirat rendelkezése alapján piaci értéken állapítják meg, akkor – a számviteli törvény előírásainak figyelembevételével – kötelező vagyonátértékelést végrehajtani. Nincs helye a tag részére vagyonkiadásnak, ha a jogelőd saját tőkéje nulla vagy negatív.

(4) Ha az átalakulással létrejövő jogi személy vagyonmérlegtervezet szerinti saját tőkéje – a jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánó személyeket megillető összeg elkülönítése után, vagy más okból – nem éri el a jegyzett tőkének a törvényben meghatározott legkisebb összegét vagy a jogutód létesítő okirattervezetében meghatározott jegyzett tőke összegét, az átalakulást megghiúsultnak kell tekinteni, kivéve, ha a jogutód jogi személy tagjai az átalakulás érdekében maguk vagy harmadik személyek bevonásával – az átalakulási okirattervezetek megfelelő módosítása mellett – a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig a különbözetet a jogi személy rendelkezésére bocsátják. Tőkepótlás helyett elegendő az átalakulási okirattervezetek megfelelő átdolgozása, ha a rendelkezésre álló saját tőke a jogutód jogi

személy jegyzett tőkájének törvényben előírt legkisebb összegét eléri.

(5) A jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánó személyeket megillető vagyonhányadot a jogutód jogi személy nyilvántartásba vételét követő hatvan napon belül kell kiadni, kivéve, ha az érintettekkel kötött megállapodás eltérő időpontot jelöl meg.

(6) A döntéshozó szerv a jogi személy átalakulásáról véglegesen döntő ülésén meghatározhatja azt az időpontot, amikor az átalakuláshoz fűződő joghatások beállnak, amely azonban nem lehet korábbi, mint a jogutód nyilvántartásba vételének napja. A döntéshozó szerv továbbá dönt az átalakulásról és a jogutód jogi személy tagjai aláírják a jogutód létesítő okiratát.

7. § Az átalakulás elhatározásáról az átalakulásról véglegesen döntő döntéshozó szervi ülést követő tizenöt napon belül tájékoztatni kell a jogi személynél működő munkavállalói érdek-képviselési szerveket.

8. § (1) A tagok úgy is dönthetnek, hogy ha a vezető tisztségviselők az átalakuláshoz szükséges okiratokat előkészítik, az átalakulási javaslat érdemi elbírálásáról a döntéshozó szerv egy ülésen határoz. Ez esetben erre az

ülésre el kell készíteni az átalakulási tervet, amelyben az ülés napját legfeljebb hat hónappal megelőző, a vezető tisztségviselők által meghatározott időpontra – mint mérlegfordulónapra – vonatkozó, könyvvizsgáló által ellenőrzött vagyonmérleg-tervezet és vagyonleltár-tervezet szerepelhet.

(2) Ha a létesítő okirat lehetővé teszi az ülés tartása nélküli döntéshozatalt, akkor e törvény alkalmazásában a döntéshozó szervi ülés alatt az írásbeli döntéshozatalt is érteni kell.

9. § (1) A jogi személy a jogutód jogi személy létesítő okiratának aláírását követő nyolc napon belül köteles a Cégbközlönyél közlemény közzétételét kezdeményezni, amelyet két egymást követő lapszámban kell közzétenni.

(2) A közleménynek tartalmaznia kell:

- a)* az átalakuló jogi személy nevét, székhelyét és nyilvántartási számát;
- b)* a jogutód jogi személy típusát – gazdasági társaság esetében formáját –, nevét és székhelyét;
- c)* a jogutód jogi személy létesítő okirata aláírásának napját;
- d)* az átalakuló és a jogutód jogi személy vagyonmérleg-tervezetének adatait a számviteli törvény szerinti bontásban;

- e) a jogutód jogi személy főtevékenységét vagy célját;
- f) a jogutód jogi személy vezető tisztségviselője nevét és lakóhelyét;
- g) a hitelezőknek szóló felhívást [10. §].

10. § (1) Az átalakulás az átalakuló jogi személlyel szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá.

(2) Az a hitelező, akinek az átalakuló jogi személlyel szemben fennálló követelése az átalakulásról hozott döntés első közzétételét megelőzően keletkezett, követelése erejéig az átalakuló jogi személytől a döntés második közzétételét követő harmincnapos jogvesztő határidőn belül megfelelő biztosítékot követelhet, ha az átalakulás követelésének kielégítését veszélyezteti.

(3) Ha a tag helytállási kötelezettsége az átalakuló jogi személy kötelezettségeiért a jogi személy fennállása alatt korlátozott, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezést csak akkor kell alkalmazni, ha

a) az átalakulásról szóló döntés meghozatalakor a jogelőd jogi személynek a saját tőke felénél magasabb összegű köztartozása van, amelyre halasztást, fizetési könnyítést nem kapott;

b) az átalakulásról szóló döntés meghozatalakor a hitelező egyébként nem rendelkezik az átalakuláshoz kapcsolódó kockázattal arányos biztosítékkal;

c) a jogi személy átalakulás utáni pénzügyi, vagyoni helyzetére figyelemmel indokolt a biztosítékkadás.

(4) Az átalakuló jogi személy az igénybejelentés előterjesztésére biztosított határidő lejártát követő nyolc napon belül köteles dönteni a kérelem tárgyában és – elutasítás esetén indoklással ellátott – döntését a hitelező tudomására hozni. Az elutasító, illetve a hitelező által nem megfelelőnek tartott biztosíték nyújtására vonatkozó döntés felülvizsgálatát a hitelező a döntés kézhezvételétől számított nyolcnapos jogvesztő határidőn belül a nyilvántartó bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) kérheti. A bíróság – a törvényességi felügyeleti eljárásra irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával – a kérelem előterjesztésétől számított harminc napon belül határoz. A bíróság az eljárás lefolytatását követően vagy elutasítja a kérelmet, vagy a jogi személyt megfelelő biztosíték nyújtására kötelezi. Az átalakulás mindaddig nem jegyezhető be a nyilvántartásba, amíg a hitelező megfelelő biztosítékot nem kapott, illetve a

bíróság biztosítéknyújtási kérelmet elutasító végzése jogerőre nem emelkedett.

(5) A jogelőd jogi személy tagjainak felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a jogutód jogi személy helytállási kötelezettségének nem tudott eleget tenni.

11. § (1) A jogutód jogi személy jogelődöt feltüntető bejegyzésével egyidejűleg a jogelőd jogi személyt a bíróság törli a nyilvántartásból a jogutód feltüntetése mellett. A jogutód nyilvántartásba történő bejegyzéséig, illetve a 6. § (6) bekezdése szerinti időpontig a jogelőd jogi személy a bejegyzett jogi személy típusban folytatja tevékenységét.

(2) Az átalakulással létrejövő jogi személy bejegyzésének napját, illetve a jogi személy által az átalakulás időpontjaként meghatározott napot követő kilencven napon belül mind a jogelőd jogi személyre, mind a jogutód jogi személyre vonatkozóan a bejegyzés napjával, illetve a jogi személy által az átalakulás időpontjaként meghatározott nappal végleges vagyonmérleget kell készíteni. E vagyonmérleg és az átalakulási vagyonmérleg-tervezet szerint megállapított saját tőke közötti pozitív különbözetet a jegyzett tőkén felüli vagyonként kell figyelembe venni, negatív különbözet esetén pedig – ha arra a jegyzett tőkén

felüli vagyon nem nyújt fedezetet, és a fedezetről a tagok az előzőekben megállapított kilencvennapos határidőn belül nem gondoskodtak – a jegyzett tőkét le kell szállítani. A végleges vagyonmérlegre vonatkozó részletes szabályokat a számviteli törvény tartalmazza.

(3) Ha a bíróság az átalakulás bejegyzését megtagadja, az átalakulni kívánó jogi személy a korábbi típusban – gazdasági társaság esetén a korábbi formában – működik tovább.

3. A jogi személyek egyesülésének közös szabályai

12. § A jogi személyek egyesülésére a jogi személyek átalakulásának közös szabályai – ezen alcímben foglalt eltérésekkel – megfelelően irányadóak.

13. § (1) A döntéshozó szervi üléseket vagy az ülések valamelyikét az egyesülni kívánó jogi személyek összevontan is megtarthatják, az egyes egyesülő jogi személyek döntéseit azonban ilyenkor is külön-külön kell meghozni.

(2) Az egyesülni kívánó jogi személyek és az egyesüléssel létrejövő jogi személy vonatkozásában is készíteni kell vagyonleltár-tervezetekkel alátámasztott vagyonmérleg-

tervezeteket. Az egyesüléssel érintett jogi személyek döntése alapján a vagyonmérleg-tervezetek ellenőrzése során valamennyi jogi személy esetében eljárhat ugyanaz a könyvvizsgáló.

(3) Az egyesüléssel érintett jogi személyek tagjának az egyesülés elhatározásáról döntő első ülést követően az egyesülésben részt vevő jogi személyek ügyeiről az ügyvezetés az egyesüléssel összefüggő minden felvilágosítást köteles megadni.

14. § (1) Az egyesülés során készített átalakulási terv (a továbbiakban: egyesülési terv) része az egyesülési szerződés is. Az egyesülő jogi személyek vezető tisztségviselői – ha a jogi személyek döntéshozó szervei valamennyi jogi személy esetében az egyesülés mellett foglaltak állást, egymással együttműködve és a döntéshozó szervek döntései alapján – elkészítik az egyesülési szerződés tervezetét, amelyben az átalakulásnál előírt elemeken túl meg kell határozni:

- a) az egyesülő jogi személyek típusát – gazdasági társaság esetén formáját –, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát, a létrejövő (jogutód) jogi személy típusát – gazdasági társaság esetén formáját –, nevét és székhelyét;
- b) az egyesülés módját (összeolvadás vagy beolvadás);

c) beolvadás esetében az átvevő jogi személy létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét;

d) összeolvadás esetében az új jogi személy létesítő okiratának tervezetét;

e) mindazt, amit törvény az egyes jogi személy típusok, gazdasági társaság esetén a társasági formák egyesülése kapcsán előír, illetve amit az egyesülésben részt vevő jogi személyek döntéshozó szervei szükségesnek tartanak.

(2) Ha az egyesülő jogi személyek közül egyes jogok (pl. részvénykibocsátás joga) nem mindegyik jogi személyt illetik meg, e jogok gyakorlása tekintetében jogelődnek csak az a jogi személy tekinthető, amelyik e joggal rendelkezett.

(3) Beolvadás esetében az átvevő jogi személy típusa, gazdasági társaság esetén formája változatlan marad.

(4) Az egyesülési terv elfogadásáról vagy módosításáról az egyesülésben részt vevő jogi személyek döntéshozó szervei külön-külön határoznak. Ha az egyesülésben részt vevő valamennyi jogi személy elfogadta az egyesülési tervet, az egyesülési szerződést az azt elfogadó döntéshozó szervek felhatalmazása alapján az egyesülésben részt vevő jogi személyek vezető tisztségviselői írják alá.

(5) Az egyesüléssel érintett jogi személyek az egyesülés valamennyi jogi személynél megtörtént végleges elhatározását követően, az utolsó döntés meghozatalától számított nyolc napon belül kötelesek erről a Céggközlőnyél közlemény közzétételét kezdeményezni, amelyet két egymást követő lapszámban kell közzétenni. A közleményben az átalakulásnál előírt elemeken túl meg kell jelölni az egyesülés módját is. A közzététel kezdeményezésére az az egyesüléssel érintett jogi személy köteles, amelyet erre az egyesülő jogi személyek maguk közül kijelölnek.

15. § (1) Beolvadás esetében a jogutód jogi személy jegyzett tőkéjének meghatározása során nem lehet figyelembe venni

a) a beolvadó jogi személynek az átvevő jogi személyben lévő részesedésének értékét,

b) a beolvadó jogi személy tulajdonában lévő saját vagyoni részesedés (pl. saját üzletrész, saját részvény) értékét,

c) a beolvadó jogi személy azon vagyoni részesedésének értékét, amely az átvevő jogi személy tulajdonában van.

(2) Az (1) bekezdés beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén megfelelően alkalmazandó.

(3) Összeolvadás esetében a jogi személyek kölcsönös részesedésének értékét, valamint a jogi személy tulajdonában álló saját vagyoni részesedés értékét a jogutód jogi személy jegyzett tőkéjének meghatározása során nem lehet figyelembe venni.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben megjelölt részesedés értékét a létrejövő jogi személy vagyonszám-tervezetében már nem lehet szerepeltetni.

16. § Beolvadás esetén az átvevő jogi személyt a beolvadás bejegyzésekor a bíróság nem törli a nyilvántartásból.

4. A jogi személyek szétválásának közös szabályai

17. § (1) A szétválásra a jogi személyek átalakulásának, valamint egyesülésének közös szabályai – ezen alcímben foglalt eltérésekkel – megfelelően irányadóak.

(2) A jogelőd jogi személy tagja akár valamennyi jogutódban tagként vehet részt, akkor is, ha a jogelőd egyszemélyes jogi személy.

18. § (1) A szétválás során készített átalakulási terv (a továbbiakban: szétválási terv) része a szétválási szerződés is. A szétválási szerződés tervezetét a döntéshozó szerv

döntései alapján a vezető tisztségviselők készítik el. Ebben az átalakulásnál előírt elemeken túl meg kell határozni:

a) a szétváló jogi személy típusát – gazdasági társaság esetén formáját –, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát és a létrejövő jogi személyek típusát – gazdasági társaság esetén formáját –, nevét és székhelyét;

b) a szétválás módját (különválás, kiválás);

c) a vagyonmegosztási javaslatot, vagyis a vagyon felosztását a szétváló jogi személy tagjai között, valamint ehhez kapcsolódóan a szétváló jogi személyt megillető jogok és kötelezettségek megosztására irányuló javaslatot; továbbá a jogelőd vagyonának a jogutódok közti megosztása tervezett arányát;

d) az egyes jogosítványok, illetve kötelezettségek, valamint a folyamatban lévő peres és nemperes ügyek és hatósági eljárások tekintetében a jogutód nevesítését;

e) kiválás esetében a fennmaradó (továbbműködő) jogi személy létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét, valamint a kiválással létrejövő jogi személy(ek) létesítő okiratának tervezetét;

f) különválás esetében a létrejövő új jogi személyek létesítő okiratának tervezetét;

g) beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén, ha kizárólag fennmaradó (továbbműködő) jogi személyek vannak, ezen jogi személyek létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét;

b) mindazt, amit törvény az egyes jogi személy típusok, gazdasági társaság esetén a társasági formák szétválása kapcsán előír, illetve amit a szétváló jogi személy döntéshozó szerve szükségesnek tart.

(2) A szétválási szándékról döntő első döntéshozó szervi ülésen meg kell határozni azt is, hogy a vagyonfelosztási javaslat elkészítése során milyen módszerekkel és melyik jogutód vagyonaként kell feltüntetni az ülésen tagsági szándéknyilatkozatot tevő tagra eső vagyont.

(3) Kiválás esetében az a jogi személy, amelyből a kiválás történik, a létesítő okirata módosítását követően változatlan jogi személy típusban, gazdasági társaság esetén változatlan formában működik tovább. Változatlan jogi személy típusban, gazdasági társaság esetén változatlan formában működik tovább – létesítő okirata módosítását követően – azon jogi személy, amelyhez beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás során mint jogutódhoz csatlakozik a kiváló, különváló tag.

(4) A szétválási terv elfogadásáról vagy módosításáról a szétváló jogi személy döntéshozó szerve dönt.

(5) A szétválási szerződést a szétváló jogi személy tagjai, valamint a jogutód jogi személyek tagjai (leendő tagjai) kötik meg egymással és írják alá. A jogutód új jogi személy létesítő okiratát csak azok a tagok írják alá, akik az adott jogutód tagjaivá válnak.

19. § (1) A szétválási szerződés, illetve a jogutód jogi személyek létesítő okiratának aláírásától számított nyolc napon belül a szétváló jogi személy köteles a Cégbizonylatban közlemény közzétételét kezdeményezni, amelyet két egymást követő lapszámban kell közzétenni.

(2) A szétválásról szóló közleményben az átalakulásnál előírt elemeken túl meg kell jelölni:

a) a szétválás módját (különválás, kiválás), külön feltüntetve, ha a szétválás beolvadásos kiválással vagy beolvadásos különválással történik;

b) a szétváló jogi személyt megillető jogok és terhelő kötelezettségek megosztására vonatkozó megállapodás legfontosabb rendelkezéseit, különösen a vagyonmegosztás arányát;

c) azt, hogy a hirdetményi határidő alatt hol kaphatnak tájékoztatást a hitelezők a követelésüket érintő vagyongosztási rendelkezésekről.

20. § Kiválás esetén a jogelőd továbbműködő jogi személyt, beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a már működő jogi személyt, amelyhez a kiváló, különváló tag csatlakozik, a szétválás bejegyzésekor a bíróság nem törli a nyilvántartásból.

21. § (1) A szétváló jogi személy vagyongosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelyhez az adott jogot a szétválási szerződés telepítette.

(2) Ha valamely vagyontárgyról, igényről a szétválási szerződésben nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a vagyontárgy, igény vagy annak ellenértéke (érvényesítési joga) valamennyi jogutód jogi személyt a vagyongosztás arányában illeti meg.

(3) Ha valamely kötelezettségről a szétválási szerződésben nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a jogutód jogi személyek (ideértve a szétválás után megmaradó jogi személyt is) felelőssége egyetemleges.

(4) A szétválási szerződésben nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási szerződés a vagyonmegosztás folytán telepítette. Ha a jogutód e kötelezettségét a követelés esedékességekor nem teljesíti, valamennyi jogutód felelőssége egyetemleges. A jogutódok egymás közötti viszonyában az elszámolás alapja a szétválási szerződésben írt vagyonmegosztási rendelkezés, ilyen rendelkezés hiányában pedig a vagyonmegosztás aránya.

5. Gazdasági társaságokra vonatkozó közös szabályok

22. § (1) A gazdasági társaságok átalakulására, egyesülésére, szétválására az ezen alcímben foglalt eltérésekkel a jogi személyek átalakulásának, egyesülésének és szétválásának közös szabályait kell alkalmazni.

(2) Az átalakulással létrejövő jogi személy előtársaságként nem működhet.

(3) Az átalakulás során olyan cégformát, gazdasági társasági formát kell választani, amely esetében legalább a törvény által az adott típusra, formára előírt legkisebb mértékű, vagy – ilyen törvényi előírás hiányában – a jogi személy által

meghatározott jegyzett tőke követelménynek a jogi személy az átalakulással eleget tud tenni.

III. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Átalakulás, egyesülés, szétválás különös előírásai

114/E. § (1) Az átalakulással, egyesüléssel, szétválással érintett, IFRS-ek szerinti éves beszámolót összeállító gazdasági társaság átalakulás, egyesülés, szétválás esetén az IFRS-ek értékelési elveit követve, a 136-144. §-okban előírtak alapján, átalakulási vagyონmérleget és vagyónleltárt készít, a (2)-(9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(2) Amennyiben az egyesülésben érintett gazdasági társaságok között van e törvény szerinti és az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő gazdasági társaság is, akkor:

a) összeolvadás esetén az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő, megszűnő gazdasági társaságnak a vagyónmérlege összeállítása során át kell térnie az e törvény szerinti éves beszámoló készítés szabályainak az alkalmazására;

b) beolvadás esetén az átveő (beolvasztó) gazdasági társaság által alkalmazott beszámoló készítési szabályoktól eltérő szabályokat alkalmazó megszűnő gazdasági társaságnak a vagyónmérlege összeállítása során át kell

térnie az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaság által alkalmazott beszámoló készítési szabályokra.

(3) A vagyommérleget (a vagyommérleg-tervezetet és a végleges vagyommérleget), a vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) az e törvény szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni a 136. § (4)-(7) és (9)-(10) bekezdésében, a 137. § (1)-(2) bekezdésében, a 138. § (1)-(3), (5) és (7) bekezdésében, a 139. §-ban, a 140. § (2) bekezdésében, valamint a 141. § (1)-(3) és (8) bekezdésében foglaltak figyelembevételével.

(4) Amennyiben a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja alapján a megszűnő gazdasági társaságnak át kell térnie az e törvény szerinti éves beszámoló készítés szabályainak az alkalmazására, a vagyommérlegben a 136. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket a 114/D. § (7)-(9) bekezdésében meghatározott áttérési (visszatérési) szabályok alkalmazásával kell meghatározni, és a vagyommérlege „könyv szerinti érték” oszlopában a nyitómérleg adatait kell szerepeltetnie.

(5) Amennyiben a (2) bekezdés *b)* pontja alapján a megszűnő gazdasági társaságnak át kell térnie az IFRS-ek

alkalmazására, a vagyonmérlegben a 136. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket az IFRS 1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása című standard szabályainak megfelelő alkalmazásával kell meghatározni.

(6) Amennyiben az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság a vagyonmérlegét az IFRS-ek szerint készíti el, a 136. § (8) bekezdést nem alkalmazhatja.

(7) Az (1) bekezdés szerinti átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság esetében:

a) a 137. § (1) bekezdés akkor alkalmazható, ha az átértékelést az IFRS-ek előírásai is lehetővé teszik;

b) a 137. § (2) bekezdés nem alkalmazható, ha a vagyonátértékelést az IFRS-ek előírják;

c) ha a 137. § (2) bekezdése és e bekezdés alapján a gazdálkodó nem alkalmazza, vagy nem alkalmazhatja a vagyonátértékelést, úgy a vagyonmérleg-tervezetben a saját tőke összege (a harmadik oszlopban) megegyezik a saját tőke (első oszlopban szereplő) könyv szerinti értékével;

d) a vagyonmérlegben az eszközök és a kötelezettségek külön-külön kimutatott átértékelési különbözetét az IFRS-ek előírásai szerint kell elszámolni;

e) a 139. § (4) és (5) bekezdésében szereplő különbözeteket az IFRS-ek előírásai szerint kell elszámolni;

f) az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének harmadik oszlopában a jegyzett tőke nem haladhatja meg a 114/B. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti saját tőkének a jegyzett, de be nem fizetett tőkével növelt és a 140. § (5) bekezdése alapján számított várható vagyонvesztés összegével és a 114/B. § (4) bekezdés *b)* pontja szerinti lekötött tartalékkal csökkentett összegét;

g) a 138. § (4) és (6) bekezdése, a 140. § (1), (3), (5) és (7) bekezdése, a 141. § (4)-(5), (7) és (9) bekezdése nem alkalmazható;

h) a jegyzett tőkét le kell szállítani, ha az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyommérlege alapján a 114/B. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti saját tőkének a 114/B. § (4) bekezdés *b)* pontja szerinti lekötött tartalékkal csökkentett és a 141. § (7) bekezdés szerinti jegyzett, de be nem fizetett tőke összegével növelt összege nem éri el a vagyommérleg-tervezet szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke összegét.

(8) A 137. § (1) bekezdése szerinti átértékelés alkalmazása esetében az eszközök és kötelezettségek vagyonszámlákban történő megjelenítésére és értékelésére az IFRS-ek előírásait kell alkalmazni.

(9) Amennyiben a kiválással létrejövő IFRS-eket alkalmazó gazdasági társaság élt a 137. § (1) bekezdésében, valamint a (7) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban meghatározott átértékeléssel, a vagyonszámlák-tervezete „különbözetek” oszlopában elkülönítetten kell kimutatnia az átértékelési különbözetet, a (7) bekezdés *d)* és *e)* pontjaiban foglaltak szerint.

IV. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény

16. Cím

A cég átalakulásának bejegyzése iránti eljárás

57. § (1) Átalakulás esetén a kérelem elbírálására nyitva álló határidő harminc munkanap, amely akkor kezdődik, amikor az átalakulásban részt vevő valamennyi cég cégirata az eljárásra illetékes cégbíróság rendelkezésére áll.

(1a) Az egyesülés és a szétválás bejegyzésére akkor kerülhet sor, ha az állami adó- és vámhatóság - a cégbírósági elektronikus értesítést követő öt munkanapon belül - elektronikus úton arról tájékoztatja a cégbíróságot, hogy az érintett cégnél az adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére irányuló, illetve ezzel összefüggő hatósági eljárás nincs folyamatban, vagy ilyen adóigazgatási eljárást nem kezdeményez. Amennyiben a tájékoztatás szerint a cégnél eljárás van folyamatban, vagy az állami adó- és vámhatóság ilyen eljárást kezdeményez, az egyesülés és a szétválás az adóigazgatási eljárás jogerős befejezéséről szóló elektronikus tájékoztatást követően, ennek hiányában az (1)

bekezdésben megállapított határidő kezdetétől számított 90. napon jegyezhető be.

(2) Ha az átalakuló cég az átalakulás időpontját meghatározza, az átalakulás nem a cégbejegyzés napjával, hanem a cég által megadott napon következik be. A cég által meghatározott időpont nem lehet későbbi, mint a kérelem cégbírósághoz történt benyújtását követő kilencvenedik nap, illetve nem lehet korábbi, mint a cégbejegyzés napja. Ha a cég által meghatározott időpont a cégbejegyzés napját megelőzné, a cégbíróság az átalakulás időpontjaként a cégbejegyzés napját tünteti fel.

(3) A cégforma változása esetén a cég átalakulását a létesítő okirat aláírásától, illetve elfogadásától számított hatvan napon belül kell bejelenteni a jogelőd cég székhelye szerint illetékes cégbíróságnak. Ezzel egyidejűleg kérni kell a jogelőd cég törlését is.

(4) A cégformaváltozásról a jogelőd cég székhelye szerinti cégbíróság dönt. A cégbíróság a jogelőd céget - a jogutódra történő utalással - törli, egyúttal a jogutód céget a cégjegyzékbe bejegyzi. Ezt követően szükség szerint rendelkezik a cégiratoknak a jogutód cég székhelye szerint illetékes cégbírósághoz való megküldéséről.

(5) A cégbíróság az átalakulás iránti kérelmet elutasítja, ha a büntetőügyben a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazásának lehet helye, és erről a büntetőügyben eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság a bíróságot értesítette.

57/A. § Nonprofit gazdasági társaság más társasági formába csak nonprofit jellegének megtartásával alakulhat át, csak nonprofit gazdasági társasággal egyesülhet, illetve csak nonprofit gazdasági társaságokká válhat szét.

58. § (1) Az összeolvadás bejegyzése iránti kérelmet a jogutód cég székhelye szerint illetékes cégbíróságon kell előterjeszteni a jogutód cég létesítő okiratának aláírásától, illetve elfogadásától számított hatvan napon belül. Egyidejűleg kérni kell a jogelőd cégek törlését is. A kérelemben fel kell tüntetni valamennyi összeolvadó cég székhelyét és cégjegyzékszámát.

(2) Ha az összeolvadó cégek székhelye a jogutód cég székhelyétől eltérő cégbíróság illetékességi területén van, a jogutód cég székhelye szerint illetékes cégbíróság megkeresésére a jogelőd(ök) székhelye szerinti cégbíróság intézkedik a cégiratoknak a jogutód cég székhelye szerinti cégbírósághoz való megküldéséről. Ezzel egyidejűleg a

cégnyilvántartásban az iratok megküldésének tényét rögzíti. Ezt megelőzően soron kívül döntenie kell a még folyamatban lévő változásbejegyzési kérelmekről.

(3) Az összeolvadás bejegyzésére a jogutód cég székhelye szerinti cégbíróság illetékes, amely egyben törli a jogelődöket a cégjegyzékből a jogutódra történő utalással.

59. § (1) A beolvadás bejegyzése iránti kérelmet az átvevő cég székhelye szerinti cégbíróságon kell előterjeszteni, az átvevő cég létesítő okirata módosításának aláírásától, illetve elfogadásától, ennek hiányában az egyesülési szerződés jóváhagyásától (aláírásától) számított hatvan napon belül. Egyidejűleg kérni kell a jogelőd beolvadó cég(ek) törlését is. A kérelemben fel kell tüntetni valamennyi beolvadó cég székhelyét és cégjegyzékszámát. Ha a kérelemben a jogutód cég székhelyeként az átvevő cég székhelyétől eltérő cégbíróság illetékességi területén lévő címet tüntetnek fel, az átvevő cég székhelye szerinti cégbíróság az 54. § (1)-(3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is alkalmazza.

(2) Ha a beolvadó cég(ek) székhelye az átvevő cég székhelyétől eltérő cégbíróság illetékességi területén van, az átvevő cég székhelye szerint illetékes cégbíróság megkeresésére a beolvadó cég(ek) székhelye szerinti

cégbíróság intézkedik a cégiratoknak az átvevő cég székhelye szerinti cégbírósághoz való megküldéséről. Ezzel egyidejűleg a cégnyilvántartásban az iratok megküldésének tényét rögzíti. Ezt megelőzően a beadvány elhatározása előtt benyújtott változásbejegyzési kérelmekről soron kívül rendelkeznie kell.

(3) A beadvány elbírálására az átvevő cég székhelye szerinti cégbíróság illetékes. A cégbíróság bejegyzik az átvevő cég cégjegyzékében a beadvánnyal bekövetkezett változásokat, egyben törli a cégjegyzékből a beadvány cégeket, a jogutódra történő utalással.

60. § (1) Ha az európai részvénytársaság alapítása beadvánnyal történik, és ennek folytán az átvevő részvénytársaság cégformája európai részvénytársaság cégformára változik, a cégbíróság az európai részvénytársaságot az új cégformának megfelelően új cégjegyzékszámmal jegyzi be. Az átvevő cég korábbi, illetve az új cégforma szerinti cégjegyzékében utalni kell arra, hogy az átvevő részvénytársaság a beadvány során cégformát változtatott. A korábbi cégforma törlése nem jelenti az átvevő részvénytársaság mint jogi személy megszűnését, illetve új jogi személy létrejöttét.

(2) Ha az európai részvénytársaság egyesüléssel jön létre, a cég bejegyzése iránti kérelmet a jogutód cég székhelye szerint illetékes cégbíróságnál kell előterjeszteni. A cégbejegyzés során a jogelőd cégek törlésére vonatkozó rendelkezéseket csak akkor kell alkalmazni, ha azok székhelye Magyarországon van.

(3) Az európai részvénytársaság bejegyzése iránti kérelmet az európai részvénytársaságról szóló törvényben meghatározott különleges tárgyaló testület megalakulásától számított nyolc hónapon belül kell benyújtani. Ha a tárgyalási időszak meghosszabbodik, a benyújtásra nyitva álló határidő a tárgyalási időszak lejártát követő hatvan nap.

(4) Az európai szövetkezet alapítása során az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

61. § (1) A cégek szétválás formájában megvalósuló átalakulása során az 57. § (3)-(4) bekezdésében meghatározott rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy soron kívül dönteni kell a jogelőd cég még folyamatban lévő változásbejegyzési kérelméről és kiválás esetében a jogelőd cég törlésére nem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt szabályok irányadók abban az esetben is, ha a cég szétválása olyan módon történik,

hogy a kivált tagok nem új gazdasági társaságot hoznak létre, hanem már működő gazdasági társaságba lépnek be tagként. A működő gazdasági társaság cégjegyzékadataiban szükséges esetleges módosításokat a szétváló cég székhelye szerint illetékes cégbíróság jegyzi be a cégjegyzékbe.